

Argentinske Vesti

ZOPET ANGLEŠKA KRIŽARSKA V BUENOS AIRESU

Prejšnji četrtek je priplula v tukajšnje pristanišče že zopet druga križarka, namreč "Cumberland". Tudi Cumberland, kakor "Ajax" in "Exeter" imajo nalog varovati angleške in francoske ladje, ko se nahajajo v tukajšnjih vodah. Njih varnostna služba sega tja do Porto Alegre, od tam pa prevzamejo varstvo druge, za to določene ladje.

Moštvo Cumberlanda, ki je bilo stalno čez dva meseca na morju, je posetilo tukajšnje mesto ter se udeležilo raznih zabav, ki so jih jim pripravile tukajšnje angleške organizacije. V petek opoldne pa so mornarji bili že zopet na svojih mestih, nakar je ladja odplula v svojo službo.

V Mar del Plato pa je med tem časom priplula tudi "Exeter". Ko si je nabavila živila, je zopet odplula.

Tudi te mornarje so angleški priseljenci lepo sprejeli in jim pripravili razne slavnosti.

JUSTO ODPOTOVAL V CORDOBO

Prejšnji četrtek zvečer je odpotoval na oddih v Ascochingo v Cordobi, bivši državni predsednik general Augustin P. Justo.

ARGENTINSKI IZVOZ SE JE ZVIŠAL

Že nekaj časa sem izkazuje argentinski izvoz povišek. Letos je bilo izvoženega v teh desetih mesecih za 1.157.399.000, nasproti lanskemu v tem času, ko je bilo izvoženega blaga le za 1.288.367.000 pesov.

Precej se je zvišal v tem času tudi uvoz.

LETONSKI PARNIK "ARIJA"

Kakor znano, so nemške vojne ladje zaglele in odpeljale v Štetin, letonski tovorni parnik "Arija", ki je bil namenjen v Buenos Aires in je vozil blago za Argentino.

Argentinski zastopnik v Berlinu

kakor tudi letonski, sta v tej zadevi posetila nemškega ministra Ribbentropa, ni pa ta nič odločnega povedal. Zato se še ne ve, bo li parnik "Arija" puščen na svobodo ali ga bodo nemške oblasti zadržale še nadalje.

MALVINSKO OTOČJE

Argentinski nacionalisti so začeli veliko propagando zato, da bi se Malvinski otoki priključili Argentini, ki so sedaj še nekako pod Anglijo.

Gotovo je to od argentinske strani čisto upravičeno, toda, da se to vprašanje ravno sedaj meče v ospredje, je pa vendar mogoče neumestno, ter da celo misliti, da ti nacionalisti delajo nekako v sporazumu z Nemci, ker bi s tem bila odzveza Angležem pomorska baza, ki jo imajo tam.

Sicer pa je čisto gotovo, da se argentinska vlada s tem vprašanjem za sedaj ne bo bavila in bodo pozneje Angleži te otoke Argentini prostovoljno dali, če bo to zahtevala.

SEDEMDESETLETNICA ITALIJANSKEGA KRALJA

V soboto je tukajšnja italijanska kolonija praznovala 70 letnico rojstva kralja Viktorja Emanuela III.

OBLETNICA SANTA FE

Mesto Santa Fe je v nedeljo praznovalo 366 letnico svoje ustanovitve.

GIBANJE PARNIKOV

V petek je krenil proti Evropi italijanski motornik "Oceania", ki je vozil precej potnikov in korespondence "Principessa Giovanna" je odplula 16. t. m.

V soboto je odplul francoski parnik "Massilia", ki je peljal nekaj potnikov, korespondence in drugo blago. Prispel pa je po 38 dnevni vožnji parnik "Kerguelen", ki je pripeljal 39 potnikov.

V ponedeljek pa je zapustil tukajšnje pristanišče tudi angleški parnik "Avila Star", ki bi imel že pred dnevi odpluti. Vozi potnike, korespondenco in mnogo drugega blaga na Angleško.

KOLONIZACIJA V CHACU

V Chacu je dalo ravnateljstvo zemlje za koloniziranje podreti, oziroma očistiti 149.500 ha gozda, čigar površina je namenjena kmetovalcem.

Prodajati se bo začelo to parcelirano zemljo 1. januarja prihodnjega leta.

ZA OSVOBOJENJE POLJSKE

V nedeljo se je v prisostvovanju zastopnikov Poljske in drugih držav, vršila maša za osvobodjenje Poljske.

Cerkveni obred je opravil tukajšnji poljski kaplan R. Michalik, pridigo pa je držal msgr. Franceschi, ki je znan po svojih protikomunističnih govorih.

PETDESETLETNICA BRAZILA

V sredo je bilo petdeset let, ko je bil proglašen Brazil za republiko.

Proslava te obletnice se je vršila v četrtek popoldne, ulica Uruguay 718, pri kateri sta govorila predsednik te organizirane proslave dr. Gregorio Arroz Alfaro in brazilski poslanik, dr. José de Paula Rodrigues Alvez.

LEDENA STENA

Ledeni zid, ki se nahaja v Coloniji Moreno, Lago Argentino, v ozemlju Santa Cruz, postaja zelo nevaren, ker zadržuje vodo, ki stalno narasča.

Da ta ledeni blok razbijejo, so bili tja poslani tetalci, ki so metali na ta led bombe, a niso mogli ničesar opraviti. Nekaj pa bo morala oblast ukreniti, sicer bo voda poplavlila tamonjske okraje in škoda bo velika.

Kako bodo to ledeno maso razbili, oziroma preprečili nevarnost poplave, še ugibajo.

Ledena skala je 40 metrov visoka in 800 metrov široka.

GRŠKI MORNARJI SE PUNTAJO

Grški mornarji so zelo neobgljivi. Kolikokrat smo že čitali, da na tej ali oni ladji niso hoteli slušati svojega poveljnika in je morala pri tem posredovati pomorska oblast. Vedno so imeli za svojo neposlušnost kak izgovor. Sedaj pravijo, da se bojijo za svoje življenje, ker bi morali voziti v pristanišča, čigar države so v vojni.

Moštvo parnika "Orion", ki se je pred tedni uprlo, se je pomirilo ter bo parnik kmalu krenil proti Evropi. Kar se pa tiče parnika "Georgios Kyriakides", katerega moštvo se je uprlo z istim izgovorom v Santa Fe in bil pod stražo pripeljan v Buenos Aires, je zadeva že tudi skoro urejena. Glavna krivca, Anastazij Manoitides in Christos Stratikoglou, sta bila pripeljana na otok Demarchi.

POSLUŽUJTE SE PODJETIJ, KI OGLASUJEJO V NAŠEM LISTU!

Neverjetno!

Prva Slovenska krojačnica

v Villa Devoto Vam nudi ugodno priliko za pomladanske in poletne obleke.

NE ODLASAJTE

V zalogi velika izbira prvovrstnega blaga. Izdelujem ženske obleke po moškem kroju. Priporoča se

DANIEL KOSIČ
Ul. Calderón 3098

Villa Devoto



kjer sta zaprta. Vkrcevanje blaga se nadaljuje in bo parnik tudi kmalu krenil proti Angliji.

USTANOVITEV LA PLATE

Dne 19. t. m. bodo v LaPlati praznovali 57 letnico ustanovitve tega mesta.

Proslava se bo udeležil tudi državni predsednik dr. Roberto Ortiz, guverner buenosaireske province dr. Freseo ter razni drugi ministri in zastopniki.

Ob tej priliki bo imel glavni govor dr. Freseo.

NOVI DROBIŽ

Kakor je bilo že napovedano, da bo v kratkem izdan bakreni kovani denar, to se je zgodilo v ponedeljek in torek, ko je bilo dano v promet 2 milijona tega drobiža po 1 in 2 centava.

Je li bila potreba izdati ta drobiž, se bo izkazalo. Nekateri, ki hitro kaj pogruntajo, pravijo, da bo ta novi denar prav prišel pri vožnji na omnibusih in tramvajih, ko bodo eno vožnji zvišali.

V VLAKU ZAGLEDALA LUČ SVETA

V vagonu vlaka vzhodne železnice je v torek rodila hčerko, María Martínez, stara 25 let, stanujoča v ulici Bacacay 3234, v Buenos Airesu.

María Martínez je bila na obisku pri svoji hstarihi, ki žive v Santa Rosa de Toay. Dasi je bila že v kritičnih trenutkih, vendar si ni mislila, da bi zamogel čas poroda že na potovanju nastopiti. Mnogo gibanja in tresenja na vlaku je povzročilo, da so jo začele popadati porodne težave in pri postaji Guanaeo je rodila. V takem stanju se je vozila do Buenos Airesa, kjer so na Plaza Once takoj brzojavili po rešilni voz, ki je takoj nato prispel in odpeljal mlado mater in hčerko v bolnišnico Ramos Mejía.

Obe, mati in hči, se počutita popolnoma zdravi.

DOMAČE VESTI

ZALOSTNA VEŠTIZ DOMOVINE

Sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znaneem, da je iz Vrhovca, Kal pri Kanalu, umrla po dolgi in mučni bolezni dne 28. septembra gospa Katarina Lango por. Brezavšek, setara 79 let. Pogreb pokojnice se je vršil drugi dan 29. septembra ob veliki udeležbi vaščanov.

Doma zapušča tri hčere: Alojzijo, Justina in Gizelo ter sina Jožeta. V Buenos Airesu pa hčer Ivanka in sina Mirkota ter svaka Ivana.

Naj ji bo lahka domača zemlja. Preostalih pa naše iskreno sožalje.

SMRTNA KOSA

V Krajeu pri Levpi je dne 6. oktobra, v starosti 90 let, po dolgi bolezni umrl Anton Lipičar.

Pogreb dragoga pokojnika se je vršil drugi dan 7. oktobra iz hiše čalosti na domače pokopališče ter ga je na njega zadnji poti spremljalo veliko število ljudi.

Pokojni zapušča doma sina Antona in Jožeta ter hčere Stefanijo, Marijo, in Angelo. V Argentini pa si na Ivana in hčer Karolino.

Naj počiva mirno v domači gradi. Preostalih pa iztekamo naše iskreno sožalje!

MODERNA KROJAČNICA

Peter Capuder

izdeluje moderne obleke po zmernih cenah.

AYACUCHO 975 — BS. AIRES

U. T. 41 - 9718

ZOBOZDRAVNIKA

DRA. SAMOILOVIC

de Falicov in

DR. FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure.

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

SLUŽBA ZA KUCHARICO

Kuharica, ki je večja kuhanja za gostilno dobi službo.

Ima lahko tudi otroka pri sebi.

Plača po dogovoru.

Vprašati je na uredništvu Slov. lista.

Delo išče udova za pol dne ali pa za paziti na hišo, ki bi jo sprejeli s že doraslim sinom. Če kdo ve za kakor tako delo ali za katerokoli drugo, naj nam takoj javi.

Delo dobi sobarica in kuharica z dobro plačo pri dveh malih družinah.

SLIKE IN RAZGLEDNICE JE PRINESEL IZ LJUBLJANE

Naš rojak Franc Cerkevnik, doma iz Trsta, ki se je bil pred petimi leti vrnil v domovino in je sedaj ponovno prišel v Argentino, je prinesel uredništvu Slovenskega lista sto slik pokojnega Bratuža iz Gorice, ki je bil fašistična žrtev kot smo svoj čas podrobneje pisali ter dvesto drugih slik, med katerimi so najznačilnejše one, ki nosijo verze našega goriskega slavčka Simona Gregorčiča: Bog združi vse Slovence pod streho hiše ene. Slike se dobijo v razprodaji na uredništvu našega lista ter stane vsaka 30 ctv. Po pošti 5 ctv. več. Kdor si jih želi nabaviti za spomin, naj nam takoj javi osebno ali pisмено.

IŠČE SE

Uršič Jakob, rojen dne 6. junija 1882 v Drežnici štev. 21 pri Kobariču v Julijski Krajini. Išče ga njegova sestra Apolonija poročena Česnik v Ljubljani, Cerkvena ulica št. 21, Jugoslavija.

Izselili se je 13. novembra 1929 v Argentino, Buenos Aires, Tupungata No. 2460 in mi je od tam pisal dvakrat in sicer meseca januarja ter februarja 1930. leta, potem pa nič več. Ker ima tukaj nekaj premoženja ga prosim v lastnem interesu, da naj setakoj javi na moj naslov, da bom vedela za naprej postopati.

Ker pa se bojim, da se mu je pripetila kaka nesreča prosim vsakogar, kdor bi kaj vedel o njem, naj bi bil živ ali mrtve, naj mi takoj sporoči na moj naslov.

Česnik Apolonija,

Ljubljana - Cerkvena ul. 21
Jugoslavija

ŠTORKLJA

V torek ob 11 uri in pol je štorklja obiskala rojaka Vikota Gregorič, ki je doma iz Prvaceine ter prinesla njegovi ženi Mariji brhkega fantiča. Mati in sinček sta v najboljšem zdravstvenem stanju.

Presrečnim staršem ob tem veseljem dogodka iskreno čestitamo!

HIMEN

V soboto 18. t. m. se poročita gdēna. Ela Debenjak in g. Izidor Simčič, doma iz Kozane v Brdih.

Mlademu paru želimo obilo sreče!

"ASADO" SO PRIREDILI

Preteklo nedeljo je Vovkova družina iz Črnič ter svaka Janko in Mirko in še nekateri drugi intimni prijatelji priredili "asado" in še kar zraven gre, na katerega so povabili tudi urednika Slovenskega lista.

ZAHVALA

Podpisani se najlepše zahvaljujem cenjenemu Odboru in poštvovalnim članom G.P.D.S. v Villa Devoto za nakazano mu društveno podporo kakor tudi za sprejeti del čistega dobička od prireditve v prid bolnim društvenim članom.

Še posebno se zahvaljujem načelniku podpornega odseka tov. Kosiču za izkazano skrb in njegove pogoste obiske. Lepa hvala vsem znaneem in prijateljem kateri me obiskujejo in tolažijo v tej moji dolgi in težki bolezni.

Moj najsrčnejši pozdrav vsem
Leopold Kralj

Slov. Babica

FILOMENA BENES-BILKOVA

diplomirana na univerzi v Pragi in Bs. Airesu ter večletna babica v bolnišnici Juan Fernandez. — Zdravi vse ženske bolezni. — Slovenske žene posebno dobro negovane.

Ordinira od 9 zjutr. do 9 zvečer
LIMA 1217 — BUENOS AIRES
U. T. 23 - Buen Orden 3389



CAJA NACIONAL

DE

AHORRO POSTAL

I. — VENTAJAS EXTRAORDINARIAS.

que ninguna otra institución de ahorro del país puede ofrecer a sus depositantes:

1. Inembargabilidad de los depósitos, hasta \$ 5.000.
2. Inembargabilidad de los depósitos urbana o rural adquirida con los depósitos, hasta \$ 10.000.
3. Facilidad de operar con una misma libreta desde cualquier punto, por intermedio de oficinas de correos diseminadas en todo el país.
4. Exención de franqueo de toda la correspondencia y absoluta gratuidad de los reembolsos telegráficos.

II. — VENTAJAS ESPECIALES.

que muy pocas instituciones de ahorro del país pueden ofrecer a sus depositantes:

1. Garantía de la Nación sobre todas las operaciones.
2. Inversión segura de los depósitos, en títulos de renta y cédulas hipotecarias.
3. Fondo de garantía de los depósitos, constituido con las utilidades anuales.
4. Facilidades para mujeres casadas y depositantes menores. Las primeras pueden depositar y retirar sus ahorros sin intervención del esposo; los segundos pueden efectuar depósitos libremente, retirar por sí solos hasta \$ 50 anuales, y extraer cualquier importe con autorización del representante.
5. Pequeños reembolsos a la vista, hasta \$ 20, mediante "cédula para reembolsos" que se facilita a los depositantes que la solicitan.
6. Depósitos mínimos, desde un peso y facilidad para ahorrar centavos mediante sistemas de boletines y alcancías.
7. Aceptación de depósitos mayores, sin plazo fijo, a interés.
8. Facilidades en los trámites por fallecimiento del titular, cuyos fondos se entregan directamente a los derecho-habientes que acrediten vínculos de herederos forzosos (sin juicio sucesorio ni trámite judicial alguno), cuando el saldo de la cuenta no excede de \$ 5.000. En iguales condiciones se entrega directamente los fondos dejados entre hermanos, cuando el saldo de la cuenta no excede de \$ 500.
9. Reintegros a domicilio, en casos de enfermedad de los titulares de cuenta, por sumas no menores de \$ 5.
10. Horario excepcional, por intermedio de la Administración Central y de las oficinas de correos habilitadas.

Vesti iz organizacij

Naš največji praznik

Kakor proslavljajo naši tam v domovini z vso slovesnostjo največji jugoslovanski praznik, praznik Zedinjenja, tako bomo tudi mi tukajšnji priseljenci, Srbi, Hrvatje in Slovenci, kar najsičajnejše praznovali ta praznik.

V soboto 2. decembra zvečer se bo vršila proslava tega praznika v dvorani "CENTRO DE ALMACENOS", ulica Presidente Luis Sáenz Peña 242, dve kvadri od trga Congreso, na katero se bo zbralo vse, ki pošteno, jugoslovansko in slovansko čuti. Proslava bo nekaj posebnega, saj bo na njej sodelovalo čez 10 društev in organizacij iz Buenos Airesa in okolice.

Radi tega bodo gotovo prihiteli vsi na to proslavo in bodo s tem manifestirali za naše Zedinjenje.

OBČNI ZBOR JUGOSLOVANSKEGA CENTRALNEGA ŠOLSKEGA UDEŽENJA

V nedeljo ob 5 uri popoldne se je vršil redni občni zbor Jugosl. Centralnega šolskega udruženja.

Na tem občnem zboru je bil izvoljen sledeči novi odbor:

Predsednik Pavle Popović, pod-



predsednik dr. Miroslav Švare, tajnik dr. Viktor Kjuder, namestnik Jozo Defrančeski, blagajnik Ivo Vider, namestnik Mate Veža.

Odborniki: arh. Viktor Sulčić, Ante Bojanović, A. Barović, Vujačić, Josipović, Mudreša, Šabanović, Pahor, Pečenko, Baretto, Lakner in Rubiša.

Namesniki: Ilić, Klaić, Kovač in Mihelj.

Pregledovalci računov: Aleksander Kraus in Zvonimir Visković.

Predajna seja se vrši v sredo 22. novembra ob 6 in pol popoldne v prostorih "Jugoslovanskega kluba" ulica Santiago del Estero 629, kjer ima svoj sedež Jugosl. Centralno šolsko Udruženje.

Razpored proslave Zedinjenja

Jugoslovanski priseljenci bomo tukaj v Buenos Airesu proslavljali Zedinjenje s sledečimi prireditvami:

18. NOV. — Ilustrovano predavanje o Jugoslaviji ob 9 uri zvečer v jugoslovanski šoli, ulica 25 de Mayo 1484 na Dock Sudu.

2. DEC. — Proslava Zedinjenja

katero prirede jugoslovanska društva ob 9 uri zvečer, v dvorani Centro de Almacenos, ulica Pte. Saenz Peña 242, pod pokroviteljstvom g. ministra dr. Izidorja Cankarja.

3. DEC. — Zahvalna maša ob 10 uri v pravoslavni cerkvi, ulica Brazil 315 in ob 10 in pol v katoliški cerkvi Santísimo Sacramento, ulica San Martin.

Po izvršenih cerkvenih obredih, do 1 ure, bo g. minister dr. I. Cankar sprejemal na poslaništvu čestitke.

Ta dan ob 4 uri popoldne zaključna šolska svečanost, izpiti in razstava del v šoli, ulica 25 de Mayo 1484 na Dock Sudu.

10. DEC. — Svečano odkritje spominske plošče blagopokojnega kralja Aleksandra I. v pantheonu na Chacariti in sicer ob 11 uri dopoldne.

Tega dne bo tudi ob 4 uri popoldne skupna šolska prireditev šol Dock Suda in Paternala v dvorani José Verdi na Boki.

Z NEDELJSKE DOMAČE ZABAVE

Preteklo nedeljo se je vršila v društvenih prostorih Slovenskega doma lepa domača zabava, ki je bila zelo dobro obiskana ter so bili posetniki te lepe zabave prav zadovoljni.

IZ ROSARIA

LEPO USPELI IZLET PO REKI PARANA V JUAN ORTIZ

Četudi nas je neprestano deževje plašilo, da bi ta krasen izlet opustili, je bilo one nedelje krasno vreme, ko smo imeli napovedan toliko pričakovan izlet v prosto naravo.

Rano v jutro sta bila pripravljena dva kamijona na katere smo naložili vse potrebne stvari: oglje, meso ter prve in druge žgane in sladke kapljice, ki se nam je ob opoldanskem oddihu vse tako lepo prilegalo.

Med šaljivimi igrami, pevanjem in drugimi zabavami nam je potekel dan v najlepšem razpoloženju tako, da so vsi izletniki odnesli najboljšo voljo.

Za ta tako dobro organiziran izlet je treba dati vse priznanje in zahvalo šolskemu odboru in predvsem Toplikarju in Špilerju.

Popoldne je posetil zabavo tudi naš konzul g. Branko Rubiša.

Udeležencem.

Dopis iz Formose

Najrazveseljivejša vest za nas tu v Formosi je bila, da se je dosegel sporazum med Hrvatji in Srbi. Na vsakem jugoslovanskem obrazu se je čitalo notranje zadovoljstvo, ko smo slišali o tem.

Po dolgem in težko pričakovanem času se je vendar enkrat doseglo to, kar je za nas Jugoslovane najvažnejše: Resnično zedinjenje.

Verjetno je, da se bodo še dolgo poznale one rane, ki so jih zasekale prejšnje razmere, a z dobro voljo se bo to napravilo.

Sedaj imamo lahko nekaj upanja Jugoslovani, da naše države ne prevrže vsak vihar, ki se od kjerkoli že pojavi.

Ta čas se veliko govori in piše tu di o morebitnem sporazumu Slovanstva. Morda bomo tudi to še dočkali. Treba je le, da vsi napravijo svojo dolžnost. Zamuditi se ne sme niti ene prilike.

Po mojem mnenju pri tem zelo majhno vlogo igrajo posamezniki ali preprosti ljudje. Najvažnejši činitelj v tem je časopisje, kar je treba priznati Slovenskemu listu, da vrši svojo dolžnost v polni meri; za tem pa je izobraženstvo od katerih končno zavisi vse. Preprosto ljudstvo ne nosi glavne krivde, če ni tako kot bi moralo biti, marveč izobraženstvo. Slovansko ljudstvo se samo od sebe medsebojno ne mrzi, to imamo priliko opaziti tudi tu v tej zemlji, ko si gremo prav lepo eden drugemu na roko in nas kar samo od sebe nekaj vleče skupaj. Če so tudi nekateri izjeme, je kriva naša neslovanska vzgoja, ki je bila čestokrat v tujem duhu in protislovanska. Učili so nas in nas še vedno učijo mrziti lastne krvne brate. Poglejmo le v kakšnem duhu se vzgaja naša mladina na Primorskem. Nič čudnega ne bo, ko ta mladina enkrat doraste, če bo pljuvala na grobove svojih prednikov. Tako jih učijo.

Čitali smo tudi, da bi bila rada Italija nekaka zaščitnica balkanskih narodov. To bi bilo slično, kot če bi postavili mačko naj pazi na slani no. Mislim, da je vsem slovanskim narodom znano, kako lepo "ščiti" Italija jugoslovansko manjšino na Primorskem. Kulturno in gospodarsko so nas oprali ter takorekoč slekli do nagega. Začeli so z vso vnemo spreminjati tudi priimke, da bi tako zbrisali vsako sled za nami. Spravili so se tudi na slovansko duhovščino, ki je edina še branila naš jezik v cerkvi.

Kodelja Tomaž.

Komarji

Smatram se za spodobnega in takorekoč kulturnega človeka. Sem velik prijatelj in zagovornik izobrazbe in tudi telesna lepota mi zelo ugaja.

Ker sem torej prijatelj kulture in telesne lepote, rad hodim zvečer ne ravno pozno spat in predno zaspijem vzamem kako knjigo v roke. Mučenje s čitanjem in napenjanjem možgan sicer ni v prid telesni lepoti, a ker sem kulturni človek, ne morem drugače ravnati. Dobro je v tem, da s knjigo mnogo lažje in sladkeje zaspiš in s te mpospešujem telesno lepoto. To ni kar tako. Kolikokrat čujem zavistne glasove: Kako je lep. Se vidi, da nič ne dela, nič ne misli, dobro je in dobro spi.

Vse bi bilo prav in dobro, da bi ne bilo ter nadležnih komarjev, ki res nimajo nobene olike in kulture. Nič jih nisem vabil v stanovanje, da celo pot sem jim zastavil s slavnato zaveso na vratih, a so me vključ temu obiskali ter mi brez vsakega nenačrta pričeli piti kri iz mojega telesa. Skočil sem krišku ter jih iz dna duše proklel in divje zalučal knjigo v kot, ki sem jo med spanjem pozabil odložiti. V družbi komarjev se neha zame vsa kultura in obzir in tudi telesna lepota je v veliki nevarnosti. Opikana glava in roke, da ne govorim o ostalem telesu, vendar ni znak lepote.

Komarji so brez koristi za socialno skupnost. Ne delajo nič, samo dražijo in jezijo človeka. Če bi jih ne bilo, mislim, bi jih nihče ne pogrešal. Vendar se vedejo v stanovanju kakor da so oni gospodar in da

Trgovska družba

nudi osebam obeh spolov možnost lepih dohodkov in dobro bodočnost.

Neobhodno potrebni pogoji: dobro poznanje razmer v trgovskih in industrijskih krogih v mestu; dobra priporočila (informacije) in kar je glavno, veliko aktivnost.

Obrniti se na: V. G., CASILLA DE CORREO 826 — BUENOS AIRES.

PROSLAVA ZEDINJENJA

ki bo pod pokroviteljstvom g. ministra dr. Izidorja Cankarja, in pri kateri bodo sodelovala jugoslovanska društva iz Buenos Airesa in okolice, se bo vršila v

SOBOTO 2. DECEMBRA, O B 9. ZVEČER, v dvorani "CENTRO DE ALMACENOS", ulica Pte. LUIS SAENZ PEÑA 242, blizu trga Congreso. Na tej proslavi se bo izvajal sledeči

Spored

- 1) ŽIVA TROBOJNICA — Vsa šolska deca.
- 2) GOVOR predsednika meddruštvenega odbora.
- 3) IZ BRATSKOG ZAGRLJAJA — Kvartet Jadran.
- 4) PROSTE VAJE — člani Sokola Dock Sud-Boca.
- 5) JAZ BI RAD RUDECIH ROŽ — Moški zbor Slovensk. doma.
- 6) VRBNICE NAD MOREM — Zbor šolske dece z Dock Suda.
- 7) RITMIČNE VAJE — članice Sokola Dock Sud-Boca.
- 8) "DOBERDOB" — ritmične vaje, izvajajo gojenke jugoslovanske šole s Paternala.
- 9) OJ DEVOJKO — Kvartet Jadran.
- 10) PESNIK IN VILA — Naraščaj Sokola Dock Sud-Boca.
- 11) NA DAN — Moški zbor Slovenskega doma.
- 12) DEKLAMACIJA — Sonja Matkovičeva iz Berissa.
- 13) POGLED V NEDOLŽNO OKO — Kvartet Jadran.
- 14) NA ADRIJI — Mešan zbor Slovenskega doma.
- 15) A LA LUZ DE LA LUNA — Kvartet Jadran.
- 16) V BOJ, V BOJ — Moški zbor Slovenskega doma.
- 17) "SLOVANSKI PLES" — pleše Irena Vidmar, učenka jugoslov. šole Paternal.
- 18) GOVOR in ZAHVALA tajnika meddruštvenega odbora.

PO KONČANEM SPOREDU PROSTA ZABAVA IN PLES

Kolo

otvori g. minister dr. Izidor Cankar pokrovitelj proslave

Bogat srečolov

SVIRA ORKESTER SLOVENSKEGA DOMA

VSTOPNINA: Moški \$ 1.50; ženske \$ 1.—.

oni plačujejo najemnino. Nalašč mi prav poleg uha zagodejo, kot da jih prav moram poslušati.

Nič ne bi rekel, vsi smo otroci božji in tudi komarji so mi bratje v naravi ter bi bilo v stanovanju dovolj prostora za vse, da bi lahko v miru živeli drug poleg drugega, vsak po svoje, in se veselili skupnega napredka in kulture. A nak, tega nočejo. Izbrali so si za žrtev prav mene.

Ob primerni priliki sem pripravljen umreti junaške smrti, če bi se šlo za blagor in koristi vseh. A komarjev in njih teorije pa res ne morem trpeti.

Čudni so ti komarji. Vse jim dam na razpolago, stanovanje, omaro, stolice, skratka vse, a hočejo baš mene uničiti. Nočejo videti in vpoštevati velikih ugodnosti in moje popustljivosti. Na vsem širnem svetu ne najdejo boljše zabave in koristnejšega opravila, nego me jeziti in pikati. Ne razumem, kakšen užitek imajo od tega. Nič jih ni sram, če divje zamahneš po njih, kaj še, nekoliko počakaj in kot nalašč prileti eden izmed njih ter te prav nesramno poščegeče v nos. Človek res ne ve, ali so tako neumni, ali so tako zlobni.

Vendar, ko tako berem in divje maham okrog sebe, mi je včasih čudovit užitek. Daje mi snov za razglabljanje današnjih bojev med človeštvom. Bratje! — jih kličem. Bodite strpni, pravični in kulturni.

Kaj se res ne moremo sporazumeti, da bomo vsi po svojih nagnjenjih lepo v slogi živeli.

Ne! Nočejo. Razložno sem slišal, ko mi je eden zabrusil v obraz fašist, drugi me psuje s klerikalcem in tretji s komunistom. Ja, za božjo voljo, pravim, kaj pa čenčate. Saj to vendar ne more biti res in slednjič, kaj se vi na vse to razumete, ko ne čitate in po vašem obnašanju sodeč tudi kulturni niste.

Hahaha!, so se zakrohotali. Nate in na tvojo kulturo se mi poživigamo! Hočemo se napiti tvoje krvi! Kaj nam mari, če postaneš grd in izpit.

Še so hoteli govoriti in me dražiti, a jih nisem poslušal več. Popadla me je sveta jeza in že sem imel v rokah "flit" ter sem pričel z besnim pokončevanjem.

Zmagal sem sijajno. Mislim sem, da bom našel vse polno mrtvih na bojnem polju, a sem jih našel v moje veliko začudenje samo nekoliko. Res da so mi nekateri najbrže vključ mojemu bliskovitemu navalu pobegnili in me morda zdaj obirajo po svetu okrog, a večino sem po mojem mnenju vendarle zasegal. To me je v prvem hipu presenetilo, a tudi mi je dalo snov za novo razmišljanje, kar mi bo lažje mogoče sedaj, ko ne bo več nadležnih komarjev. Če le ne bom prehitro zaspa. Sreča, da tudi spanje prinaša dobre posledice.

nn.

BOŽIČ IN NOVO LETO

Ne pozabite na vašo obitelj v starem kraju.

ZNANA BANKA, VAŠ STARI PRIJATELJ

Vam je na razpolago za dostavljanje Vašim hitro in točno denarno nakazilo brez kakih stroškov in s povratnim potrdilom prejemnika, s katerim se zamorete uveriti, da je bil Vaš nalog najhitreje in točno izvršen. Od tega je odvisno, da bo imela Vaša obitelj srečne praznike.

Jugoslovanski Oddelek

Banco Holandés Unido

PODRUŽNICA BUENOS AIRES

Centrala: Bm. MITRE 234 vogal 25 de Mayo.

Podružnica za Bs. Aires: CORRIENTES 1900 vogal Río Bamba.

Za Vaše prihranke v naši HRANILNICI plačamo obresti 4 krat letno.

Gospodarsko Podporno Društvo Slovencev v Villa Devoto

SIMBRON 5148

Ponovi dne 26. NOVEMBRA 1939 ob 5 uri pop. na splošno željo občinstva prelepo dramo v treh dejanjih od F. Detela:

"BEGUNKA"

Na sporedu je tudi več pevskih točk moškega in mešanega zbora G.P.D.S., kakor tudi nekaj deklamacij.

Društvo bo poskrbelo za dobre zvočnike. Po končanem sporedu PROSTA ZABAVA in PLES.

BOGAT SREČOLOV in dobro založen društveni BUFFET.

SVIRA SLOVANSKI ORKESTER "TRIGLAV"

Za obilno udeležbo se priporoča

Dne 10. DECEMBRA 1939 bo pa prišel Miklavž s parkeljem v G.P.D.S., kjer bo delil darove malim in velikim. Zatorej vsi na to zabavo, posebno priporočamo da pripeljete malčke.

O D B O R

Slovenci doma in po svetu

Pomanjkanje mesa jih bo izmodrilo

Te dni so prinesli časopisi, da po italijanskih restavracijah sme dobiti vsak gost na mizo le enkrat na dan meso. Ni nobenega dvoma o tem, zakaj je italijanska vlada iz dala ta odlok. Italija nima toliko živine, da bi mogla zadostiti vsem svojim potrebam. Navezana je na uvoz živine iz drugih držav, predvsem na Jugoslavijo. Ta stvar pa je draga, kakor je pač drag vsak uvoz za državo, ki ima še toliko drugih potreb. Zato se v Italiji zdaj na vso moč prizadevajo, da bi dvignili povsod, kjer se le da, svojo lastno živinorejo. Istra in Goriška je posebno prikladna dežela za živinorejo. Treba ji je samo še posvetiti večjo pozornost. In to pozornost so ji v Italiji tudi res sklenili posvetiti. Le 12 odstotkov površine v Istri je danes pokrite s pašniki. Treba bi jih bilo na vsak način povečati. Gozdni predel v Istri obsega 42 odstotkov površine. Tu bi bilo treba poskrbeti tudi za dobre gozdne pašnike, po kraških predelih pa, kolikor bi se le dalo, pa za saditi gozd. To ne bi bilo koristno le za kmete, pač pa gotovo v nič manjši meri tudi za državo, ker bi s tem zelo povzdignila živinorejo. Kmetje sami pa nimajo sredstev, da bi to dosegli, niti njihove zadrage in celo občine ne. Država bi morala dati za te stvari izdatno podporo. Istra ni tako bogata dežela, da bi mogla sama izhajati s tem, kar pridelava. Gospodarsko stanje ljudi v Julijski Krajini je danes zelo žalostno in se samo z žrtvami kmeta ne more zboljšati. Zato bodo tukajšnji kmetje hvaležni vsakomur, kdor bi jim prikočil res na pomoč in sicer tako, da bi imel od tega tudi kmet kaj koristi in ne samo država.

SLAB MOST

Velike Žablje. — Poročali smo že, da se je žabljanski most čez Vipavo kar sam od sebe zrušil 19. junija letos. Sedaj je tam že nov most. Vasičani so mislili, da bo most trden, saj so mnogo prispevali zanj, toda most je slab, ker je napravljen iz slabega materiala. Tega pa ni kriv podjetnik, ki je vseskozi pošten mož, ampak nosijo popolno krivdo drugod. — Vino so kmetje že spravili v sode in je prav dobra kapljica, le žal, da ga je malo, kar je povzročila suša pred jesenjo.

SMRTNA KOSA

Po kratkem bolehanju je v nedeljo 24. septembra ponoči umrl goriški podprefekt dr. F. Carnevali. Star je bil 60 let.

V Gorici je služboval 2 leti, kjer si je s svojim mirnim značajem pridobil med našim ljudstvom splošno spoštovanje. Pokojnikovo truplo so prepeljali v njegovo rojstno mesto Mantovo.

IDRIJSKI RUDNIK NI POPOLNOMA V DRŽAVNIH ROKAH

Večkrat smo že poročali, da je bilo finančno ministrstvo pooblastilo, da rudnik, ki je bil v državni listi in upravi, odda v upravo kaki zasebni družbi. Proti tej nameri so se pojavili tehtni ugovori in pomisleki, češ da bi zasebna družba rudnik po

zgolj trgovskih vidkih izkoriščala, ga kmalu izčrpala in tudi socialne pravice in ugodnosti rudarjev in upokoencev morda okrnila. V tem smislu je nastopil tudi ugledni tržaški novinar Carlo Tigoli v "Piccolo" v dveh dobro podprtih člankih. Pokrajinska oblastva so vneto tolmačila želje in skrbi prebivalstva na pristojnih mestih. Javnost je bila uverjena, da bo rudnik ostal v državni upravi. Zdaj pa poročajo listi, da se idrijski rudnik združi z družbo "Monte Amiata", ki upravlja že največji živovrbebrni rudnik države. Ob tej priliki se je pridružbi povečalo število delnic in največji delničar je zdaj država. Nova družba je pod nadzorstvom finančnega ministrstva. Na predlog kr. prefekture je bil v upravni svet kot zastopnik goriške pokrajine imenovan inž. Casasola, goriški župan.

SREBRNIC NEZNANO KAM IZGINIL

Že več kot mesec dni je, odkar je izginil iz Solkana bivši komunistični poslanec v italijanskem državnem zboru Josip Srebrnič. Leta 1921 je bil skupaj z znanim komunistom Tuntarjem, ki biva sedaj kot komunistični propagandist v Argentini, na komunistični listi izvoljen za državnega poslanca. Pozneje je bil obsojen na pet let konfinacije. Ko je to kazen prestal, se je vrnil v Solkan, toda že po nekaj mesecih je bil zopet poslan za 5 let na otok Ponzo. Pred dobrim pol letom je prišel zopet domov. Odslužil je teh 5 let konfinacije in še nad dve leti zapornih kazni, ki so mu jih v tem času večinoma zaradi disciplinskih prestopkov prisodili. Bival je tedaj skoraj 13 let neprostopljivo na jugu na otokih. Sedaj je živel doma bolj sam zase, bil je pa ševedno docela neizprosen v svojih idejah, za katere bi bil pripravljen žrtvovati in zrušiti vse. Pred mesecem ga ni bilo več na spregled in se je zvedelo, da je odšel z doma. Obče mnenje je, da je zbežal čez državno mejo. Kam, nihče ne ve; baje v Jugoslavijo.

SMRTNA KOSA

Pečine. Tu je umrla v starosti 75 let posestnica Neža Pisk. Bila je dobra žena, sorodnica župnika v poklju Antona Piska. Naj počiva v miru!

ITALIJANSKI KMETJE SE PRESELE V AFRIKO

Iz Rima poročajo: Konec oktobra se je spet 20.000 italijanskih kmetov, ki so porazdeljeni na 16.000 družin iz vse Italije, preselilo v Libijo. Največ jih je iz Benečije, 400 iz Srednje Italije, 200 iz Sicilije. Prevoz se bo izvršil spet z velikimi ladjami iz Benetk, Neaplja in Palerma. Letos se v prvi vrsti nasejajo v Cirenajko, kjer je 1000 družin dobilo majhna posestva za naseljenje. Druge družine pa pridejo na obalo Tripolisa.

GORIŠKA DEŽELNA UPRAVA

Odbor goriške deželne uprave je imel 27. septembra sejo, kateri je prvi prisostvoval novi goriški prefekt dr. Cavani. Na dnevnem redu je bila dolga vrsta zadev, ki se tičejo občinskih uprav v deželi.

SVOJEVRSTNO ZDRAVLJENJE "OSLOVSKEGA KAŠLJA"

Neki tržaški letalec ima sedem-mesečnega sinčka, ki ga je več kot mesec dni mučil tako zvani "oslovski kašelj". Za zdravljenje te sitne otroške bolezni zdravniki zelo toпло priporočajo spremembo zraka. — Brihtni Tržačan je prišel na izvirno misel: najel si je civilno letalo in je z njim z goriškega letališča odpeljal kašljajočega otročiča v zračne višave. Po 45 minutah je bil zdravilni zlet, ki je dosegel višino 2000 m, končan. Mali potnik je med poletom sladko zaspal. Ko je stroj pristal, se je prebudil in se ves srečen smehljalo očetu in številni družbi, ki ga je pričakovala. V koliko je sicer velika, vendar nagla sprememba zraka malčku pomagala k ozdravljenju, ne vemo, vsekakor je pa najbrž dosegel višinsko prvenstvo. Teško, da je bil pred njim že kak 7 mesečni otrok z letalom nad 2000 metrov visoko v zraku.

Mi tukaj v Argentini smo že imeli nekaj takih slučajev. Tudi arhitekt g. Sulčić se je nedavno od tega s sinčkom Igorjem dvignil nad 2000 metrov v zrak.

SE VEDNO ŽRTVE VOJNEGA STRELIVA

Pred dnevi so našli nepremišljeni, za vsakdanji kruh se boreči mladeniči v pobočju strašnega Sv. Gabrijele zasuto, vendar dobro ohranjeno kaverno, v kateri je bila še lepa zaloga raznih granat. Pričeli so jih spravljati in prazniti. Pri tem nevarnem delu se je pripetila huda nesreča. Granata je eksplodirala in hudo razmesarila 21 letnega Franca Struklja iz Ozeljana pri Šempasu, njegovega tovariša Košuto je pa močno ranila. Struklja so prepeljali v goriko bolnišnico, kjer je pa kmalu izdihnil. Naj mu bo Bog milostljiv — Sv. Gabriel, "Škobrijel" kot mu pravi ljudstvo, je pravcati rudnik za revne in brezposelne. Že skoraj 20 let iščejo, kopljejo in vrtajo po njegovih rebrih in kakor da še ni dovolj napojen z gorko človeško krvjo, zahteva vedno novih mladih žrtev, vendar se ga ljudje ne boje. Mnogim daje kruha, mnogim je res rudnik, čeprav grozen. In glej strahoto! Še ni izžrpan ta rudnik svetovne vojne, že žari sij novega krvavega klanja preko gora, novi rudniki se grmadijo.

ALI SI ŽE PRIDOBIL NOVEGA NAROČNIKA?

Poslužujte se
PREVOZNEGA PODJETJA
"Expreso Gorizia"



Franc Lojk

VILLARROEL 1476
U. T. 54-5172 — 54-2094

FOTOGRAFIJA
"LA MODERNA"

VELIK POPUST PRI
FOTOGRAFIRANJU

Ne pozabite
FOTO "LA MODERNA"
S. SASLAVSKY
Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 - Bs. Aires

OBVEZNA ODDAJA KORUZE

Tudi v naši pokrajini bodo v kratkem stopili v veljavo predpisi o obvezni oddaji turščice. Vsak poljedelec bo moral naznaniti svoj pridelek koruze. Kolikor jo rabi za seme, za živež in za krmo živine, mu pride odšteta, vso odvišno množino bo pa moral oddati v skupno zalogo. Cena je določena po 96 lir za kvintal. Blaga, ki presega posestnikove lastne potrebe, a bi ga ne oddal v skupno zalogo, ne sme drugam prodati. Koruze nimajo ljudje še za svojo potrebo ne.

DOPUSTI VPOKLICANIM REZERVISTOM

Vlada je odločila, da po 20. septembru dobe dopust vpoklicani rezervisti, ki dokažejo, da so potrebni za kmetijsko delo. Prošnjo je treba vložiti potom županstva na pristojno vojaško oblast. Ta odredba je vzbudila veliko zadovoljstvo, ker bo kmečkim družinam lažje opraviti trgateg in druga jesenska opravila.

SMRTNO SE JE PONESREČILA

Kakor poročajo se je na Novem svetu pri Črnem vrhu pripetila smrtna nesreča. 62 letna Marija Bogataj je šla na hlev po seno. Ko je stopala po lestvi navzdol, je krivo stopila in zletela z vso težo na tla. Padla je tako nesrečno, da si je zlomila tilnik in kmalu nato izdihnila. Pokoj njeni duši!

JAVNI LOKALI

Do novih odredb velja na Goriškem sedaj sledeči urnik: hoteli, restavracije, velike gostilne, kavarne in bari se odpirajo ob šestih in zapirajo o polnoči; krčme, točilnice in mali obrati se odpirajo ob sedmih in zapirajo ob enajstih. Ta urnik velja za goriško mesto. Na deželi se morajo javni lokali zapirati eno uro prej.

PROTI NAVIJALCEM CEN

Ustanovljene so oblastvene komisije, ki nadzirajo prodajo in cene živil. V Gorici je taka komisija, obstoječa iz orožnikov, stražnikov in tajnih policistov, samo v petek 22. septembra oglobila 25 trgovcev, ker se niso držali predpisanih cen ali pa ker so skušali živila prikriti.

SESTRO-DVOJČICO USTRELIL, KER SE JE HOTELA POROČITI

V vaši Čajlan pri Skoplju je 17-letni Islam Islamović ustrelil svojo sestro-dvojčico Neziro. Dekle je bilo nenavadno lepo in se je potegovalo zanj mnogo snubcev. Pred nekaj meseci jo je ugrabil mlad posestnik Asim Bečirović, vendar so jo orožniki spet pripeljali domov. Starši so napoljed privolili v to, da dado Neziro Bečiroviću za ženo. Edino Islam se je temu odločno uprl. Ko ga je sestra prosila, naj vendar popusti, se je tako razjezil, da je zgrabil puško in sestro na mestu ustrelil.

SMRTNA KOSA

Šmihel nad Šempasom. — Pred zadnjo nedeljo je šel od sv. maše proti domu naš cerkveni ključar Vincencij Terčič, star 70 let. Po nesreči je padel, vendar se za to ni zmenil in je šel mirno domov. Popoldne se je počutil nekam slabega

in je stopil iz hiše na prosto. Zmaj mu je postalo še huje in je obležal v bližini doma. Naglo poklicani zdravnik je ugotovil možgansko kap, kateri je še vedno krepki mž v nekaj dneh podlegel. Ranjki je bil ugleđen kmet, skrben oče in dober gospodar. Naj počiva v miru!

PROTI ZGAGARJEM

Težki, zamotani in zmedeni sedajni čas je kot nalašč za razne lažimodrijane in zgagarje, ki s svojim klepetanjem in širjenjem razburljivih vesti že itak preplašene ljudi še bolj ravnamajo in motijo. Škodujejo posamezniku, ker mu kvarijo živce in mu jemljejo veselje do dela, ter trapijo družbo, da se neplodno lovi za utvarami. Pokrajinske organizacije so zato izdale kratke svarilne opomine, ki jih nabijejo po delavnicah, obratih in drugih primerljivih prostorih. Glase se: "Tu se ne ugrablje in razglablja o visoki politiki in strategiji! Tu se dela!"

KOLIKO PREBIVALCEV STEJE ITALIJA?

Po uradnih podatkih je imela Italija dne 31. avgusta 44 milijonov 371 tisoč prebivalcev.

V Italiji živi jugoslovanska manjšina, ki šteje po uradnih poročilih nekaj nad 650.000 Slovencev in Hrvatov. (Po našem mnenju pa jih bo 750.000!)

SPREMENBA KRSTNIH IMEN IN PRIIMKOV

Tržaški "Piccolo" od 21. septembra prinaša zanimiv pravniški članek o novih postavnih določbah glede spremembe krstnih imen. Zakon pravi, da sme vsakdo prositi za spremembo krstnega imena, če je smešno ali nedostojno. Reveži so pri tem postopku oproščeni vseh taks. Uradno spreminjati krstno ime prefekt na predlog državnega pravdnika, če je ime smešno, nedostojno ali če žali narodno ali versko čustvo. "Piccolo" pravnik komentira to določbo takole:

"Med smešna imena ali med ona, ki žalijo narodni čut, je treba šteti razna fantastična imena, izmišljena od romanopiscev, ki pogosto zvenijo tuje po francosko ali rusko, in razna balkanska imena, ki so vredna spoštovanja v deželah njihovega izvora, a se ne dajo prilagoditi naši govornici. Ta imena so prodrla v primorske dežele šele nekaj let pred vojno in med vojno in so jih dali nekaterim otrokom celo po narodnem zedinjenju. Ta imena so pogosto prava muka za tiste, ki jih nosijo in bi se jih prav radi znebili, da privzamejo imena, ki so običajna na naših tleh in so v skladu s tradicijo njihovih dedov."

Brezdvojnno se mora jederu teh postavnih določb pritruditi. Zdi se pa, da hoče "Piccolo" tolmač razširiti smisel teh določb tako, da bi se slovanska krstna imena nasilno spreminjala. To bi gotovo žalilo čut narodne manjšine in čustvo prizadetih družin ter bi tudi ne bilo v skladu s tradicijo tukajšnjega prebivalstva. Mislimo, da nič ne pretiravamo, če trdimo, da bi bila to zloraba dobro zamišljenega zakona, kar gotovo ni v intencijah odločilnih krogov, ki ne žele, da bi se ustvarili novi povodi za nezadovoljstvo in razburjenje.

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI

RAZPOLAGA Z 10 SPECIALIZIRANIMI ZDRAVNIKI ZA VSE BOLEZNI

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost, razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznanega specialista za navedene bolezni. Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obisk, jetrah, želodcu, živčevju itd.

Rayos X, Analisis

Zdravniški pregled za vsakovrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 i 15—21. V nedeljah in praznikih od 9—12. GOVORI SE SLOVENSKI SUIPACHA 28

IZDELUJEM TUDI ŽENSKO OBLEKE PO MOŠKEM KROJU

Najnovejše blago za leto 1939-1940
SUPERLAN in CAMPER
dobite v zalogi v krojačnici

"PRI ZVEZDI"

Ugodno priliko nudim svojim klijentom s plačevanjem na mesečne obroke. — Obiščite me in se bodele sami prepričali

Cene nizke.
Za obilen obisk se priporoča rojakom

STANISLAV MAURIČ

TRELLES 2642 U. T. 59-1232





Načrt železničarske bolnišnice, ki jo bodo pričeli graditi v Zagrebu

Koroški plebiscit

Dne 10. oktobra leta 1920 je bil na Koroškem plebiscit, ki se je za Slovence nesrečno končal. Tega dne se pod naslovom: "Ob obletnici koroškega plebiscita" spominja list Gorenjec, ki v uvodnem članku med drugim na koncu takole piše:

"Celovec je bil včasih najbolj slovensko mesto, središče slovenske knjige, slovenskega duha in prizadevanja. V Celovcu je bil sedež Mohorjeve knjige, ki je tam doživela višek svojega razvoja. V Celovcu se je zbiral tedaj cvet slovenske inteligence, ki se je vzgajala in izobraževala v celovski gimnaziji in celovškem semenišču, odkoder se je potem razšla o vsej Koroški med svoje dobro ljudstvo, ga bodrila, učila in dvigala v veri, da grede slovenskemu narodu prav iste pravice, kot jih uživa vladajoči narod. To delo, skrb in ljubezen do naroda je v slovenski Koroški prevzela po vojni in po plebiscitu, ki je koroškim Slovenceem prinesel usodo pripadnosti k drugi državi, sedanja generacija, ki je ohranila svoja prosvetna in kulturna žarišča po deželi, ki nadaljuje, čeprav pod drugimi okoliščinami, delo svojih prednikov — narodnih buditeljev, da narod še vedno goji slovensko govornico, slovenske šege in običaje, da je zvest svoji slavni pertekli zgodovini, izročilu svojih dedov in pradedov, da se šaja v svojih prosvetnih in pevskih društvi, da doma, v cerkvi in v javnosti govori slovensko, da čuva svojo slovensko zemljo in posest, da se končno prizna še vedno v narodnem oziru k tisti slovenski narodni skupnosti, ki veže nas s Slovenci onkraj Karavank. Tudi narodnostno delo sedanje generacije je plemenito, idealno, vzvišeno in požrtvovalno, zraven tega pa težko in zasluženo priznanje in podporo. Ko se spominjamo te dni obletnice koroškega plebiscita in nesrečne usode koroških Slovencev, ki ne morejo biti združeni z nami, ne gojimo nobenih teritorijalnih zahtev, ne gojimo sovraštva do države, v kateri prebivajo, dovoljeno pa nam je, da se jih spominjamo, da jih bodrimo v njihovem delu in prizadevanju, da ostanejo zvesti svojemu narodu, svojemu jeziku, svoji veri in slovenskemu imenu."

VPOKLICANEC SE JE SMRTNO PONESREČIL

Kakor doznavamo, je posestnik Alojzij Bandelj iz Lukovice pri Stanjelu, letnik 1903, ki je bil poklican pod orožje, pri vožnji po Srednji Italiji padel iz vlaka in se ubil.

ASFALTIRANJE CESTE

Kobarid. — Asfaltiranje državne ceste do Boveca jekončano. Samo okrog dva kilometra ceste iz Kobarida proti Trnovemu še nista modernizirana, ker še vedno ni končno določeno, kam in kako bo zaradi nameravane električne centrale treba cesto preložiti. Pripravljala dela za elektrarno sedaj tudi počivajo. Nadaljujejo se pa dela pri "ribniku" na "konjskem britofu". Stavba, ki bo prav lepa in moderna, se že končuje.

NOVE ORGLJE

Šebrelje. — Pri nas smo imeli izredno slovesnost: blagoslovili smo nove orglje v župni cerkvi. Blagoslovil jih je naš domači g. Ivan Rejce, župnik v Opatjem selu, ki je imel tudi slovesno sv. mašo, pri kateri je govoril g. I. Petrič, kaplan v Cerknem, o pomenu orgel pri cerkvenih slovesnostih. Mogočno in ubrano je pel domači cerkveni pevski zbor pod vodstvom g. organista I. Zupanja. Petje je spremljal na novih orglah domači gosp. župnik. Polna cerkev, katero so fantje in dekleta za to svečano priliko okusno ovenčali, se je veselila lepega petja in je občudovala nove orgle. Največja zasluga, da smo dobili orgle, gre gospodu župniku Podobniku. Odkar je prišel pred dvema letoma k nam kot novomašnik, se neumorno trudi, da bi olepšal našo župno cerkev. Najprvo jo je dal po mojstru Peternelju iz Cerkna čedno prebarvati in prepleškati. Potem je preuredil cerkveni kor in napravil nov tlak. Sedaj nam je oskrbel še nove orgle. Res! Pri vseh teh delih so požrtvovalno pomagali vsi župljani, eni z živo močjo, drugi z denarjem, ter tako dokazali, kako so vneti za lepoto hiše božje; zamislil in vodil je pa vsa ta opravila g. župnik, za kar smo mu res iskreno hvaležni. Orgle so delo tvrdke Voliček in Sin v Gorici in so po izjavi strokovnjakov solidno, odlično delo.

V zdravnikovi spremenici

Zobozdravnikova pomočnica odpre vrata čakalnice in vpraša: "Kdo čaka najdalje?"

Pacient z močno otečenim licem, ki je ravnokar prišel: "Jaz, gospodična. Priti sem hotel že prejšnji teden."

Poklon

Kavalir: "Postajate vsak dan mlajša, milostiva!"

Dama: "Prosim, prosim, nobenih komplimentov!"

Kavalir: "Nu, pa recimo vsak drugi dan..."

Zdravnikov nasvet

Zdravnik: "...potem vam priporočam, da bi uganjal kakšen sport."

Pacient: "To že delam, gospod doktor. Borim se vsak dan za svojo eksistenco."

KMETIJSKA PREDAVANJA

Pokrajinsko kmetijsko nadzorstvo v Gorici prireja v času od 1. do 22. oktobra po raznih vaseh na deželi 37 propagandnih predavanj za napredek kmetijstva. Zborovanja so na Vipavskem, v Brdih, na Krasu in v Furlaniji. Če se bodo govrniki in poslušalci dobro razumeli, bo uspeh tem lepši.

NOV LIST "DELO"

Sedanji minister pravde dr. Lazar Marković bo izdal svoj list, ki se bo imenoval "Delo". Uredništvo je razposlalo zaupnikom okrožnice, kjer je med drugimi mpovedano: "Iz prvih števkil boste razvideli, katere ideje list zastopa. Za zdaj moremo le reči, da bomo služili radikalizmu in tistim političnim ter socialnim načelom, ki so radikalno stranko nekaj dovedla, da je postala ne le glavni in najizrazitejši predstavnik svobode, marveč je izražala tudi željo ogromne večine srbskega naroda". List bo urejal Jovan Petrovič.

Trst. — Kakor se poroča iz Trsta, je posestnica Bianca de Bacco javila oblastem, da si je njen hišnik (Gaston Stopar, star 45 let, prisvojil 31.000 lir, katere je pobral pri najemnikih za najemnino njene hiše za mesec januar. Oblasti so ga aretirale in Stopar je priznal, da je to napravil zato, da bi pokrtil stare dolgove, kar bi ostalo bi pa porabil za zdravljenje, ker je bolan.

Trgovina čevljev

BELTRAM

Vsakovrstna izbira čevljev in copat.

Dto. Alvarez 2288 — Paternal Buenos Aires

OBIŠČITE KROJAČNICO Leopolda Ušaj



Sporočam Vam, da imam v zalogi najmodernejše blago za POMLAD in POLETJE

Pridite k meni, kjer boste najboljše postreženi.

GARMENDIA 4947 Buenos Aires La Paternal

Veliki zavod "RAMOS MEJIA" Venereas

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) KOZA: Krončni izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki. ZLATO ZILO: zdravimo brez brez operacije in bolečin. SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Ciarelliju. RIVONE BOLEZNI: Nevrastenija, izguba spomina in šibkost. REVMAZEM: kila, nadua, gota. Šibkost srca, zdravimo po modernem nemškem načinu. PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča. CREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka. GRLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin. POPOLNO OZDRAVLJENJE § 30.— PLACEVANJE PO § 5.— NA TEDEN Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenj. zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje. OD 9—12 OB NEDELJAH OD 8—12

Rivadavia 3070 PLAZA ONCE

Kavarna in pizerija

Razna vina — Vsakovrstni likerji in vedno sveže pivo

Rojakom se priporočata

PETER FILIPIČ

in JUSTO KRALJ

WARNES 2101 esq. Garmendia

La Paternal Bs. Aires

Tovarna pohištva "Los Andes"

Ima na izbero vsakovrstno moderno pohištvo, za spalnice, jedilnice, pisarne itd. po zelo ugodnih cenah. Prepričajte se sami!

VINKO ROGELJ

Los Andes 249, Villa Scasso — U. T. 652-133 Buenos Aires



Daladier: "Torej, začnemo?" — Chamberlain: "Kaj imamo začeti?" Daladier: "No, vojno!" — Chamberlain: "Kako vojno?"

Predmet	1937		1938	
	Količina v tonah	Vrednost v 1.000 dinarjev	Količina v tonah	Vrednost v 1.000 dinarjev
pšenica	318.035	110.417	561.389	208.811
koruza	725.196	467.934	698.939	480.873
moka	7.980	9.831	19.676	29.891
otrobi	50.065	36.765	50.518	37.676
zelenjava	44.456	27.573	100.474	66.577
sveže sadje	25.551	63.063	64.542	152.318
suhe sljive	8.990	6.829	34.548	32.523
vino	1.578	2.591	4.343	9.463
zdravilna zelišča	3.708	2.856	18.539	17.581
tobak	3.632	5.570	109.120	157.054
hmelj	2.411	2.618	49.187	51.365
lan	24.322	20.041	205.559	171.689
konji *	25.913	22.579	63.854	71.119
goveda *	68.744	27.362	161.304	74.865
svinje *	307.164	259.986	424.625	376.954
drobna živina *	603.782	245.801	59.265	24.060
perutnina	4.521	4.009	40.977	42.309
sveže meso	22.054	20.081	275.897	276.589
mast	8.333	6.672	122.518	94.714
ribe	1.687	1.959	9.570	10.188
maslo in sir	1.932	1.528	25.098	21.514
jajca	12.931	15.572	125.163	157.455
perje	1.202	1.251	52.820	56.906
kože	4.426	3.939	137.681	106.056
les za kurjavo	71.238	69.271	13.923	16.800
staybinski les	74.560	805.829	887.773	676.275
ogljje	17.692	15.998	9.737	9.781
železniški pragovi	1.083.755	793.313	45.047	36.730
lesni izdelki	7.369	5.176	46.450	31.308
tanin	13.663	12.876	50.391	51.143
soda	6.127	9.071	15.730	19.284
kalijev karbid	43.400	57.906	56.196	90.975
železna posoda	544	433	7.356	5.744
cement	200.507	197.252	50.275	49.406
svine	2.587	5.639	13.297	26.790
sirov baker	37.127	31.523	491.306	406.062
rude in izkoppine	1.513.677	1.398.334	555.397	405.013

* glav

Predmet	1937		1938	
	Količina v tonah	Vrednost v 1.000 dinarjev	Količina v tonah	Vrednost v 1.000 dinarjev
bombaž	20.815	21.635	322.699	264.072
bombaž. prediva	18.290	13.972	490.796	337.795
bombaž. tkanine	4.069	2.595	246.110	167.942
bombažev. izdelki	783	898	17.521	18.108
volna	3.235	4.761	127.143	133.929
volnena prediva	1.785	1.515	132.826	104.676
volnene tkanine	16.605	1.167	229.006	175.761
svil. prediva	2.728	2.247	105.683	89.990
svil. tkanine	28	25	10.742	11.756
razna prediva	5.701	5.850	64.491	60.767
razni izdelki	3.618	4.761	23.017	26.992
koža	5.642	8.751	123.656	137.257
kava	6.441	7.159	71.057	51.891
riž	22.999	22.239	61.073	66.827
sol	25.118	60.845	3.394	11.955
južno sadje	18.022	20.573	56.867	67.792
železo	41.468	55.706	94.215	122.281
lim	15.462	13.420	64.104	57.659
cevi	5.008	7.847	26.802	39.690
železniški materijal	15.596	7.296	58.924	39.243
železni izdelki	53.107	52.992	339.627	312.242
steklo	2.317	2.196	18.104	16.898
nafta	94.521	132.195	66.590	85.222
ogljje	412.640	497.778	142.716	181.973
oljnata semena	21.781	14.240	60.990	45.196
stroji	22.143	24.145	366.246	496.694
elektr. predm.	5.829	5.549	182.953	180.683
prevozna sredstva	11.953	12.931	185.427	250.576
zdravila	130	120	40.909	42.227
umetna barvila	1.138	928	92.709	66.287
poreelan	2.931	2.830	29.077	28.416
papir	21.963	14.483	59.362	39.102
loj	6.511	6.506	37.255	29.779
gumij in kavčuk	943	1.098	26.222	32.176

Modno pero

Šestošolec Franc se je strastno zaljubljal v petošolko Mimi, ki pa o tej ljubezni ni hotela nič vedeti. Kajti bil je Franc doma z dežele iz neke prav majhne vasi, ki na nobeni zemljepisni karti niti s piko ni označena. Poleg tega ni ta "rovčar", kakor ga je ljubeznivo nazivala, imel niti najmanjšega pojma, kako se po dijaških predpisih odkriva ljubezen. O cvetkah, skrivaj položenih na klop oboževanke, o vtihotapljenih pisemcih s pretresljivo vsebino "ohov" in "ahov" in o zaljubljenih pesemcah ni bilo tu niti govora. Prav nič tega ni znal ubogi zaljubljeni Franc. Svojo ljubezen je kazal samo s tem, da je v šolo in iz šole grede štorkljal za svojo oboževanko in jo občudoval od zadaj in skrivaj. Seveda to ni ostalo Mimici dolgo prikrito. V začetku ji je laskalo, ko ga je pa nekoč skrivaj natančneje ogledala in opazila njegove gorganske kvadre in staromodni klobuk in so se tudi sošolke že začele nekaj posmehovati, ji je končno začel ta nevlabljeni spremljevalec presedati. Nekoč se je sredi ceste okrenila, zavahala nos, napela šobico in ga nahljila:

— Zdaj mi je pa že dovolj. To vaše štorkljanje mi gre na živce. Za Franc je zardel, zatem prebledel htevam, da se takoj odstranite! in ni vedel reči drugega kakor:

— A tako!

Potem se je počasi vrnil.

Od takrat je imela Mimi pred Francetom mir in bila je prepričana, da bo njeno srce vedno z devetimi ključavnicami zaklenjeno zanj.

France pa ni mislil tako. Mimi je bila njegova prva ljubezen, in prva ljubezen, pravijo, se ne pozabi kar tako. Tega mnenja je bil tudi Franc. Sedaj je vedel, kaj je ovira njegovi ljubezni. Njegovi nerodni čevlji Mimici ne ugajajo. Takoj je sklenil, da se prej ne pokaže Mimici, dokler ne odpravi te ovire.

Začel je hoditi na dolge izprehode v okolico, mislil na Mimico ter brusil in gulil čevlje, kar se je dalo. Do prvega morajo biti raztrgani, kajti sicer mu njegov preveč varčni oče ne bo hotel kupiti drugih. Nakana se mu je posrečila. Oče ga je sicer ozmerjal, da se je kar kadilo:

— Zakaj pa nisi pisal, da imaš čevlje raztrgane, bi ti jih bil kupil na sejmu, tam so vendar cenejši.

Sin je molčal in se smejal, ko mu je oče z namrščenimi obrvmi in s tresočo roko odštel denar za čevlje.

In kupil si je čevlje, lahke, osiljene, z gumastimi podplati. Ovira njegovi ljubezni je bila odpravljena. Ko je Mimi šla iz šole, jo je pogumno mahnil za njo.

Okrenila je glavo tako za centimeter, pogledala s krajcem očesa in takoj videla, da ima France nove čevlje raztrgane, bi ti jih bil kupil. Kako tiho hodi. Pa me ima res rad. Njeno samoljubje je bilo globoko počašeno. Kar nevede je odletela osma ključavnica, ki je zapirala Francetu njeno srce. Deveta je zletela že prej, ko je "slučajno" zvedela, da je Francetov oče župan. Županov sin, hm, to se je boljše sliši.

Kadar jo je France sedaj pozdravil, mu je vselej odgovorila, včasih se mu je celo nasmehnila. Tudi govorila sta že nekolikokrat, seveda samo o šoli, matematiki, "evkih" in sitnih profesorjih, vendar govorila sta, in France je bil presrečen vidnega uspeha, ki so ga imeli on in njegovi novi čevlji. Vse, kar še ni, pride sčasoma, se je tolažil in bil prepričan, da ni več oblačka, ki bi zatamnil njegove ljubezni. Pa se je siromak prezgodaj veselil. Prijadral je oblaček, nepričakovano, za ubo-

gega Franceta je bil to cel oblak, prinesel ga je spak vseh spakov — ženska moda.

Mimi si je zaželela modnega peresa. Mimi je hotela modno pero, zahtevala je, da se izkaže France praktičnega kaavrlirja in ga ji kupi. Prav v sosesčini šole je namreč razstavila podjetna modistka svoje umotvore. Mimi je morala hoditi mimo, in ni čuda, da so ljubki klobučki iz blesteče slame skoketnimi modnimi peresi ob straneh takoj navdušili njeno za vse dobro in lepo tako vneto srce.

— Ah kako so apartni, šik, elegantni. Tudi jaz ga moram imeti.

Takoj se je odločila, da poprosi mamo in papačka. Mama je bila mnenja, da je njen lanski slammik še dovolj dober. Mnogo solz je bilo treba, da se je končno omehlil papaček in odrinil svoji ljubi Mimici stotak za klobuk, da bo mir, je rekel.

Vsa drhteča je vstopila pri modistki.

— Dve sto, dve sto petdeset, tri sto petdeset, štiri sto...

— Toliko?!

Bleda prodajalka se je drobno nasmehnila.

— Kaj pa mislite, gospodična, to so vendar sami pariški modeli. Modno pero je zadnja moda. Brez peresa imamo seveda tudi cenejše.

— Ah!

Končno se je odločila za ljubečrn slammik iz blesteče slame, seveda brez modnega peresa, njeno srce pa je že takrat trdno sklenilo: "Če me ima France res rad, mi mora kupiti modno pero!"

Drugi dan si France ni mogel razložiti, s čim je zopet užalil Mimi. Postala je sršenasta kakor prve dni, ko je hodil za njo. Ni mu odgovarjala, ni ga pogledala. Kje neki tiči zdaj vzrok njene jeze, saj čevlje in ob leko je imel brezhibno, prav po meščanski modi. Ves nesrečen jo je rotill, naj mu pove, kaj jo žalosti in zakaj se jezi nanj, a ona je na vse le molčala.

Šele tretji dan (kakor slučajno, prav ko sta šla mimo modistkine izložbe) se je Mimi sunkoma okrenila, ga ostro pogledala in pokazala v okno:

— Vidite?

— Vidim! je zajecjal France, čeprav sam ni vedel, kaj vidi.

— Tisto zeleno pero tam na klobuku? je nestrpno ponovila Mimi.

— Vidim! je prikimal France in se oddahnil.

— Torej, če me imate radi, kakor pravite, mi kupite takšno pero za na klobuk. Sicer pa ne hodite več za enoj, sita sem že teh neumnosti — in odrzela je.

France pa je stal, strmél zdaj v izložbo v tisto dolgo zeleno pero, zatakajeno za klobukom, zdaj za Mimico, katere modri plašček se je včasih pokazal izmed množice ljudi. Ali je res, ali se je šalila? Ali naj stopi za njo in jo še enkrat povpraša? — Da dohitel jo je, četudi se ji je neznansko mudilo.

— Gospodična Mimi, ali bi res radi tako pero?

— Res! Kupite mi ga ali pa ne hodite več za menoj. — Zardela je in se vgriznila v ustnico, videl je, da jo je zelo sram. Sedaj je verjel.

Lahko se reče: kupiti, a kje vzeti denar? Trideset dinarjev je imel za zvezke in peresa. Glede denarja je bil njegov oče silno strog, vse do pare mu je moral povedati, za kaj je izdal. Vendar se je oglasil pri modistki.

— Petdeset, sedemdeset, sto dinarjev, po dolžini in kakovosti.

— A tako, hvala!

Peresa so bila predraga. Ni mogel

ugoditi želji svoje izvoljenke. Zbogom prva ljubezen, zbogom lepe mladostne sanje! Od žalosti ves pijan se je opotekal po ulici.

Sedaj se je on ogibal Mimice. Kako bi ji mogel tudi priznati, da nima denarja, da bi ji mogel kupiti modno pero.

Zopet je hodil na dolge izprehode v okolico, da se je ognil Mimici in skrill svojo žalost pred posmehujočimi se sošolci.

Kako bi prišel do modnega peresa, to je bil najvažnejši problem njegovih misli. Tuhtal je in tuhtal, pa ni mogel iztuhtati pametne. Vse bolj se mu je temnilo čelo in glava se mu je nagibala od težkih misli.

Oh, to nesrečno modno pero!

Mahoma pa je postal in dvignil glavo. Rešilna misel mu je kakor iskra razsvetlila turbno razmišljanje. Kje pa dobe fantje na kmetih peresa, da si jih zataknejo za klobuk, če hočejo izzvati fante iz sosednjih vasi?

Ozrl se je za plotove, se nasmehnil in pokimal: "Da, tako napravim!" In ves poživljen ter prevzet od te nove misli, je hitreje stopal dalje.

— Ko kooook, je za plotom mirno razpravljajal petelin s putkami, ki so mu pritrjevale:

— Kok, kok, kok!

Kar se je čez plot zavihnela temna postava in treščila v sredo nič hudega slutečih zborovalcev. Kokoši so se pri tisti priči, razbegnile na vse strani. Samo petelin, svest si svojega dostojanstva, je odkorakal počasneje. Pa prav njega je vzel neznan sovražnik na piko. Bum! je priletelo in črna noč je objela petelina. Potem ga je nekaj zgrabilo in mu začelo puliti iz repa peresa. Ko je petelin zopet prilezel izpod Francetovega suknjiča na beli dan, so v njegovem repu manjkala najlepša peresa.

France pa jo je jadrno odkuril proti mestu. Saj sedaj je imel modno pero, in na kako lahek način ga je dobil. Vraga, da si ni mogel prej tega domisliti. Samo malo ga bo obrezal in pobarval, pa bo prav takšno kakor v trgovini.

Gospodična, Mimi je presrečna. Na njenem klobučku se koketno ziblje modno pero. Zadnja pariška moda, kakor dan na dan zagotavlja prijateljem. Tudi France je srečen. Ko je prinesel Mimici modno pero, je na mah popustilo vseh sedem ključavnic, ki mu je še zapiralo njeno srce, in sedaj je na nebu njegove prve ljubezni sama modrina in prepričan je, da je odslej ne pooblači nobena meglica več.

Ne veseli se preveč, France, ne pozabi, da je ženska in moda, muhasta in izpremenljiva kakor aprilsko vreme.

Ana Chrpova

Slov. babica

dipl. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. Sprejema penzioniste iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. Postrežba prvovrstna.

ENTRE RIOS 621

U. T. 38, Mayo 8182

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6, lepo sliko v barvah. Odprto tudi ob nedeljah.

Atelje MARKO RADALJ



Facundo Quiroga 1320

U. T. 22 - 8327
DOCK SUD

Proglas slovaške vlade za Slovake v inozemstvu

V inozemstvu se zbirajo češkoslovaške legije, ki se hočejo boriti za svojo neodvisnost. Te legije pa ne gredo v račun slovaški vladi, pa je pred kratkim na vse Slovake v inozemstvu naslovila proglas, v katerem jih opominja, naj se ne dajo zapeljati lažnjivi propagandi, in naj ohranijo zvestobo novo ustanovljeni samostojni Slovaški. Ker je proglas v marsičem poučen za poznavanje razmer na Slovaškem, ga prinašamo v celoti:

"Na dan 14. marca t. l. je slovaški narod dosegel svobodo, ki jo je pred tisoč leti izgubil. Vsled režimov, ki do Slovakov niso bili prijateljski, ste bili prisiljeni zapustiti rodno zemljo in si v tujini iskati svoj obstoj. Danes pa je položaj na Slovaškem povsem drugačen kot pa je bil takrat, ko ste vi zapuščali domovino. Iz lastnih izkušenj doslej niste imeli prilike, da bi se seznanili z izpremembami, ki so nastopile na Slovaškem po proglasitvi samostojne Slovaške. Slovaško republiko poznate samo iz zlohotne, slovaški državi nenaklonjene propagande. Toda bodite prepričani, da je slovaška republika varen dom vseh Slovakov in slovaška vlada ne varuje samo vse življenjske pogoje slovaškega naroda, ampak je tudi porok njegove bodočnosti. O usodi Slovaške in Slovakov danes odločajo samo Slovaki.

Sovražne sile se v današnjih nepetih časih slovaške republike z vso propagando prizadevajo, da bi izkoristile vašo nepoučenost. Hočejo vas vpreči v vojno proti Slovaški, proti lastni vladi in vojski — in to samo zato, ker to odgovarja njihovim političnim ciljem. Hočejo vas postaviti z oper samostojnost slovaškega naroda samo zato, ker smo to samostojnost dosegli takrat, ko je tudi Nemčija dosegla svoje politične cilje, ki njim niso bili po volji.

Slovaški vladi je znano, da ste v češkoslovaške legije stopali ne samo zaradi lažnjih vesti o Slovaški, ampak da ste k temu bili tudi primorani, ker te legije se morajo boriti za ponovno ustanovitev češkoslovaške republike. Vemo, da se vsak dober Slovak zaveda, da zanj v takih legijah ni mesta, ker taka borba nima izgledov na uspeh — že zato ne, ker slovaški narod, ki je enkrat dosegel samostojnost, ne bo nikdar več dopustil, da bi na Slovaškem vladal kdo drugi kot Slovak in da bi bila Slovaška spet kdaj prisiljena živeti v robstvu zgolj zaradi političnih ciljev drugih. Nadaljevanje te akcije s strani velesil, ki organizirajo češko slovaške legije in silijo državljane slovaške republike, da stopijo v vojsko, ki naj bi se borila proti njihovi lastni državi, proti njihovim bratom, se protivi ne samo odredbam mednarodnega prava, ker je to nedovoljeno vmešavanje v posle slovaške države in slovaškega naroda, ki v bodoče nikdar več ne želi živeti na področju drugega naroda, ampak je to tudi v nasprotju z najosnovnejšimi načeli naravnosti. Slovaški vladi je znano trpljenje, ki ga morate prenašati, ko ne popustite niti pred prošnjami, niti pred grožnjami in ko se ustavljate, da bi stopili v legije, ki so naperjene proti Slovaški.

Zato vas slovaška vlada poziva, da zapustite tiste države, kjer pristitu ne morete odoleti in se vrnete v domovino, ker nova država za svo-

je izpopolnjevanje potrebuje veliko rok in veliko odločnih mož, zlasti kadar gre za to, da se postavi proti sovražniku.

Vam, ki trpite, slovaška vlada zagotavlja, da bo popravila krivice, ki so vam bile prizadejane, in da bo proti pripadnikom tujih držav postojala na isti način, kot oni postopajo proti vam."

Ali si je mogoče misliti večje zaslupljenosti ali hudobije? Ubogi Slovaki!

Nega in lepota mladih deklet

Mlada dekleta morajo svojo lepoto še dosti pazljujeje in skrbneje negovati kakor zrele dekleta ali žene. Mlada dekleta imajo po večini čisto, nežno polt, zato je njihova naloga, da takšno čim dalj časa ohranijo. To je prav tako važna naloga kakor polepsati si kožo, če ni čista. Lepotičenje deklet izpod 16. leta mora biti zelo skromno, ker ni gršega kakor mlado dekle, ki je našminkano. Razen tega šminkanje deklet ne napravi starejše.

Mlada dekleta s šminkanjem dosežejo ravno nasproten učinek kakor ga žele. Nekateri se hočejo, kakor vemo, po vsaki ceni zdeti starejše kakor so. Potlej posnemajo vse tisto, kar si smejo privoščiti starejše dame. Vnobenem primeru si mlado dekle ne sme barvati las. Najlepše pri mladem dekletu je, če ima lepo negovane lase. Če ima že trajno kodranje, naj bo; še bolj pazljivo mora pa negovati lasišče, da si ohrani dravega. Nikar naj vsaka ne misli, da se ji bodo na primer podali čisto svetli lasje, če so se podali Jean Harlowi, ki jebila že v petintridesetem letu.

Pri negi lepote je predvsem treba vedeti, kaj se človeku poda, kaj ga pa kazi. Posebno mlada dekleta kazi rdečilo na licih, ki jih dela dosti starejše. Če imajo naravno rdeča lica, naj bodo zadovoljne, če jih pa nimajo, pa jih nikar rdečiti. Najlepša je naravna barva polti.

Tudi ustnice mladega dekleta ne smejo biti namazane. Sploh je največja napaka deklet pri negi lepote barvanje, oziroma pretiravanje. Dekle doseže zaželen učinek le, če se pri slehernem pripomočku varuje pretiravanja.

Puder lahko uporablja dekle, ker varuje kožo pred prahom. Razen tega imajo mlada dekleta pogosto masten nos. Najprej naj ga zjutraj obrišejo z vato namočeno v razredčenem alkoholu, potlej pa ga zamorejo narahlo napudrati.

Bog ne daj, da bi mlada dekleta, posebno izpod 16 let, barvala trepalnice. To jih napravi starejše, kakor katerokoli pretiravanje pri lepotičenju. Najzanesljivejše in najboljše sredstvo za dosego lepote pri mladih dekletih so čistoča, zdravje in šport. S trdo vodo se ni priporočljivo dosti umivati. Bolje je uporabljati limonovo kremo, ki se hitro razstopi, potlej jo pa izmiti s prekuhanjo, mehko vodo. Nikoli se ne umivajte z vročo vodo, ki razširi znojnice. Če imate suho kožo, se zvečer natrije z limonovo kremo.

Mlada dekleta morajo svoje roke prav tako negovati kakor starejše dame. Važno je, da po kopanju in umivanju roke natrejo s kremo. Mlada dekleta pa ne smejo preživiti loščiti svoji nohtov. Najvažnejše je, da imajo zmerom skrbno očiščene. Če si že katera nohte lošči, naj si jih prav diskretno, še boljše je pa, da si jih sploh ne.

KROJAČNICA "GORICA"

Ako hočete biti vedno dobro in elegantno oblečeni, pridite v krojačnico "GORICA", kjer boste vedno najbolje in po vašem okusu postreženi.

Imam na razpolago tudi prvomodne srajce in kravate ter druge moške potrebščine.

Prepričajte se sami o moji ponudbi in nizki ceni.

Priporoča se:

Franc Leban

WARNES 2191

BUENOS AIRES

Nasproti postaje La Paternal



AKO HOČITE BITI ZDRAVLJENI OD ODGOVORNEGA ZDRAVNIKA

zatecite se k

Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOŠKIH IN NEMŠKIH NAČINIH KRVNE IN KOŽNE BOLEZNI ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezn. maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9 do 12 in od 15 do 21 ure.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

Tamkaj na ravnem polju stojita stolpa dva...

Luján... Kdo se ni tam bil! In kdo si tja ne želi, če se ni imel prilike, da bi pohitel v to slovičo mesto.

Nekatere mika v Luján zlasti to, da bodo kaj videli. Taki smo! Ne je Kranjci temveč vsem Slovincem nam je to zapisano v krvi. Kdo pač ne želi "po svetu pogledati". In tam v Lujanu, kjer je najvišji turin v Argentini. Saj sta zvonika slavne bazilike visoka 106 m... Toda... kaj hočemo. Vsaka glava po svoje misli. Argentinske pa tudi malo drugače kot naše. Po naše vemo vsi, zakaj so gradili pri cerkvah stolpe... Zato pač, da so vanje zvonove obesili!

Imaš prav, toda ali res samo zato!

Ne boš Jaka. Zakaj so pa vanje speljali stopnice in zakaj imajo zvoniko line, kot da gledajo na vse kraje. Zato, da je človek v turin stopil in od tam v svet pogledal, daleč, daleč tja čez gore in vasi.

Tako smo mislili po slovensko. Po argentinsko je pa to drugače. Zvonovi so res našli mesto v zvoniku, toda line... te so pa vse slepe.

Tukaj je zvonik le prst, ki kaže v nebo.

Saj imajo prav. Že dovolj so vse božje stvari izmalicili moderni ljudje, polni same skrbi za posvetnost. Zato pa so rekli v Lujanu, ne boš! Zvonik ni opazovalen stol od koder boš gledal nazaj doli na zemljo, temveč zvonik je prst, ki kaže v nebo.

Da, po argentinsko je marsikaj drugače in če prav stolpi stoje prav tako kot po slovenskem, vseeno ne gledajo tako kot po Slovenskem. Imajo slepe line. Niso zato, da bi človek vanje plezal, temveč zato, da človeku njegove oči naravnajo v nebo.

Ne. Z zvonikom že ne bo nič. Le tisti, kateri bodo imeli pravico do zvonov, samo tisti bodo mogli iti gori.

Sicer pa, saj se brez stolčka lahko nagledaš, če tudi bi sedel na vrh stolpa, ker pokrajina sama pač ne nudi tistih lepot, ki smo jih bili vajeni gledati iz naših slovenskih zvonikov.

To kar ima Luján pogleda vrednega, to je cerkev in muzej.

Po je pa res, da ima Luján znamenit zgodovinski muzej, ki kaže nazorno pretekle čase vse do sive davnine nazaj, ko so se še krokodili poigravali po otočkih, ki so v Lujanu moleli iz prostrane vodne plani.

Prilika za ogled muzeja je od 13 do 15 ure ob nedeljah.

Toda glavna znamenitost in posebnost Lujana je veličastna bazilika z dvema vitkima stolpoma. Ta cerkev je največja v Južni Ameriki. Je krasna gotška stavba, najznamenitejša Marijino svetišče, skupno trem deželam: Argentini, Urugvaj in Paragvaj. Te tri države imajo v Lujanu to, kar imamo Slovenci na Sveti gori, kar imajo Francozi v Lurdu, ali Poljaki v Čenstohovi.

Kako je nastala božja pot v Lujanu, to nas seveda tudi zanima.

Ime samo prihaja od "Don Diego de Luján". Tako se je imenoval nek vitez v času Petra de Mendoza, enega izmed znanih ustanoviteljev te dežele.

V tistem času so se Indijanci uprli in niso hoteli dajati hrane Špancem, ki so se utaborili tam, kjer je danes Boca.

Proti njim se je dvignil z vojsko brat Pedra de Mendoza in vitez Don Diego de Luján. Ta zadnji od njih je imel tako slabo srečo, da so ga Indijanci obkolili in usmrtili z zastrupljenimi puščicami. Po njem se imenuje mesto.

Lujdstvo si je izbralo tisti kraj za svojo najznamenitejšo božjo pot, kjer se priporoča Materi Božji, ki je tam storila že mnogo čudežev. Okoli njenega svetišča se pleče mnogo legend, ena izmed njih pravi, da so nekega dne našli neko malo hišico na polju. Rekli so si, da je to hišica Marije Device. Druga legenda pravi, da se je prikazala nekemu pobožnemu duhovniku Mati Božja in mu je zaukazala, naj da sezidati svetišče, kjer se sedaj nahaja.

Tretja najbolj razširjena legenda pa pravi, kako se je ustavil neki družbi, ki je šla z mnogimi tovornimi vozniki skozi oni kraj, eden izmed voz, in ga nikakor niso mogli ganiti

z mesta, dokler niso izložili zaboja v katerem so našli kip luhanske Marije Brezmadežne. Iz tega so sklepali, da si je Marija ta kraj izbrala za svoj milostni sedež.

Počutki božje poti segajo v leto 1630.

Kako lahko verni so ljudje, tako bo kdo zmajal z glavo ob branju te legende.

In vendar vsa človeška modrost in učenost ni v stanu, dati več utelje zemljanu na potu skozi solzno dolino te zemlje, kakor pogled na večne stvari, h katerim človekove misli pač ne poleže nikdar tako lahko kot na takih krajih božje milosti.

Res je to, da je na svetu med pobožnimi precej takih, ki vsako legendo radi verjamejo. Toda moti se tisti, ki misli, da so tudi tisti, kateri imajo odločujočo besedo pri ljudskih pobožnostih.

Naj razlaga moderna znanost kakor hoče one dogodke, ki se dogajajo v svetiščih Marijinih; naj govore o sugestiji in magnetizmu, kakor je njim drago. Vedno ostane dejstvo, da je bilo v preteklem letu v Lurdu na Francoskem trideset čudežnih ozdravljenj, in to sami taki slučaji kjer so zdravnikom odpovedale vse njihove umetnijske hipnotizmi in magnetizmi in sugestije...

V Lujanu stoji Marijino svetišče. Skrivnosten mrak vlada v njem. Samo tisti, ki sam vase pogleda in v večnost pomisli, doživi tam nekaj globokega in tolažilnega.

Mogočno štrilita v nebo dva stolpa. Dva prsta sta, ki kažeta v nebo, ki kažeta v večnost. Dve nemi pričiji sta, da so večne desnice stalne, neminljive, nespremenljive.

Mimo svetišča pa begajo množice, drve vozovi, kupčujejo in prodajajo... to je podoba življenja. Bazilika s svojima stolpoma pa je podobna večnosti.

Iz stolpa pa se vtrga melodiozno zvonjenje, kakor glas one daljne harmonije, po kateri človek hrepeni in katero zasluši v svojem srcu, kadar se odpre utripoh božje milosti.

Že nešteto potnih zemljanov je našlo tolažbo in nov pogum za nadaljno življensko pot v luhanskem svetišču. In to je pač dragocen dar, ki ga more dati le božja luč, ki tamkaj sijuje v srca pobožnih romarjev.

Hladnik Janez

CERKVENI VESTNIK

19. november. Romanje v Luján. Odhod iz Pl. Once ob 7.40. Postanek v Floresu in Liniersu.

Ob 10 uri sveta maša.

Ob 1 furi molitve s petimi litanijami.

Ob 17.30 odhod vlaka.

26. novemb. Maša na Avellanedi. Molitve na Paternalu.

Romanje v Luján

se vrši v vsakem vremenu. Zelo nujno prosim vse rojake, da se vdeležite romanja s skupnim vlakom, ki pride v Luján ob 9.20 uri.

Romanje je zaključek svetogorskih slovesnosti.

Zato bomo ponesli s seboj tudi svetogorsko Marijo.

Naj nikar nihče ne zamudi lepe prilike, ko bomo v procesiji, z Marijino podobo na čelu, med slovesnim potrkovanjem hiteli v Marijino svetišče.

Vzemite si s seboj tudi knjižice z Marijinimi pesmimi, da bomo na vlaku tudi kaj zapeli.

Spoved če mogoče opravite že doma. Prilika bo pa tudi v Lujanu, ker bomo kar trije slovenski duhovniki tam. Spovedovalo se bo v spovednicah na levi strani.

Porabite to lepo priliko tudi tisti, ki že dolgo niste bili pri spovedi in pri svetem Obhajilu.

Znamo se bo vdeležil romanja tudi P. Gabrijel Arko, frančiškan, ki je pred 14 dnevi prišel iz domovine.

Na rapologo nam bo tudi romarska dvorana.

Kdor se želi udeležiti skupnega kosila, bo to lahko javil še na vlaku. Cena je 1.30 \$ za osebo.

Z nami bo romalo tudi nekaj Argentinčanov naših prijateljev. Gotovo bo vsak zase poskrbel, da bo vse naše obnašanje tako, da bo vsak mogel dobiti o nas le dobro mnenje.

Vsakdo razume, da so z romanjem združeni tudi stroški. Zato bo pa vsak tudi rad nekaj dal, da jih bomo pokrili. Prilika za to bo na vlaku, ko se bodo prodajale svetogorske podobice.

Hladnik Janez

Slovenski film

ENEGA ŽE IMAMO. PA DO BIMO SPET NOVEGA!

V nedeljo 19. novembra, ko bomo romali v Lujan, bomo snemali tudi film.

To pot imate pa spet vsi rojaki priliko, da postanete "filmske zvezde".

Nihče torej ne bo opustil te lepe prilike, da boste nekaj do prinesli, da bo dogodek čim najlepši in zato tudi film čim bolj naš, čim bolj živ.

Kako lep spomin bomo pozneje poslali našim v domovino.

V dveh letih, če Bog da, ko bo potoval v domovino g. kaplan Hladnik, bodo ta dva naša filma videli po vseh slovenskih vaseh od Soče do Kulpe in Lendave, koder imate svoje domače.

V Lujanu boste pa tudi imeli spet priliko videti naš prvi film od svetogorske štiristoletnice.

RESTAVRACIJA

"PRI ŽIVCU"

kjer boste postreženi z dobrim vinom, pristnim pivom in vedno svežo domačo hrano. Prostori pripravljeni tudi za svatbe.

Rojakom se priporoča lastnik

EMIL ŽIVEC

Osorio 5085 — La Paternal

Rojaki

Predno si naročite obleko

OBIŠČITE

KROJAČNICO

Cirila Podgornik

ki vam nudi najboljše postrežbo v vseh ozirih in ima v zalogi veliko izbero vzorcev za pomlad in poletje

CENE ZMERNE

TINOGASTA 5231

Villa Devoto

ZGODOVINSKI ROMAN

Caričin ljubljenc

Nadaljevanje 163

Sedaj je vedela, zakaj jo je ta skrivnostni gondolier odpeljal k "Črni skalam", — pripeljal jo je na prostor, kamor ji nihče ne more pomagati in prihiteti na pomoč, — tukaj se je nahajala popolnoma — njegovih pesteh, — bila je prepričana njegovemu maščevanju.

— Nesrečna grofica, — nadaljuje je Gianettino, — bi bila izgubljena, brez sledu bi bila izgubljena, če bi ne bil prišel jaz na ladjo in videl, kaj se dogaja.

V Benetkah niti ne slutiti nihče kaj se je odigralo na krovu ruske vojne ladje, pa če bi bili tudi vedeli, bi ne bili izmed njenih odličnih benečanskih oboževalcev ne napravil niti ti koraka, da bi jo osvobodil in jo rešil ujetništva, ker se tega tudi ne bi nihče upal.

Vsi ti-le odlični in ugledni kavaleriji so strahopetneži, — hrabri so samo v salonih, na plesu, pri igri, pri zabavah, — kadar pa gre za to, da bi kaj tvegali, da bi stavili svoje življenje na kocko za ljubljeno ženo, se ti ljudje ne upajo niti stopiti iz svoje hiše. Vrag naj jih vzame, — ne izplača se, da bi človek govoril o teh slabih.

K sreči pa je imela grofica prijatelja, — ne, popolnoma odkritosrčen bom, — imela je ljubčka.

Ta človek sicer ni nosil dragocene obleke, ni ji mogel pošiljati vsak dan šopkov cvetlic, ni je mogel obsipati z darili, — zato pa je bilo v njegovih prsih hrabro in zvesto srce, ki jo je iskreno ljubilo.

Ta človek je še tiste noči, ko je knez Orlov zvalil grofico na ladjo, prišel s svojo gondolo tja, posvetilo se mu je in spregledal je ostudni načrt, — knez Orlov ga je hotel napraviti neškodljivega, hotel ga je zastrupiti, — toda ta zločinec je umoril samo neko nedolžno bitje, ki

se je nahajala z gondolierjem na odprtem morju.

Mladenič je srečno prispel na obalo, ruska mornarica pa se je hitro oddaljevala.

Ali si že uganila, carica Katarina, kdo je edini zvesti moški, ki ga ima še grofica Klarisa Pineberg.

To sem jaz, — pred teboj stojim!

Da, jaz sem to, — jaz ljubim nesrečnico danes prav tako kakor sem jo ljubil nekoč.

Od tistega dne, ko je knez Orlov odpeljal Klariso v daljnjo državo, ni bilo trenutka, ko bi bil pozabil na svojo ljubljeno, — neprenehoma sem premišljeval, kako bi jo rešil in kako bi se maščeval.

Premišljeval sem, kako bi prišel v Rusijo, v državo, kamor tujce tako redkokdaj pustijo.

Toda ničesar pametnega mi ni prišlo na misel, loteval se me je že obup, vedel sem, da Klarise ne bom nikdar več videl.

Na pomoč pa mi je prišel slučaj.

Zvedel sem, da potrebuje carica Katarina dvanaest gondolierjev, ki bodo sodelovali pri veliki proslavi v Carskojem selu, prevažali bodo v svojih gondolah odlične Ruse po jezeru.

Izbrali so dvanaest najlepših mladeničev, ponudili so jim visoko plačo in obljubili brezplačno potovanje v Rusijo in nazaj.

Jaz sem bil prvi, h kateremu je prišel uradnik ruskega poslanstva v Benetkah.

Če bi mi bil to perdlagal nekdo pred nekaj leti, bi se mu bil smejal, ko sem zaslíhal sedaj tebe besede, sem vzklíknil:

— Potujem v Rusijo, carico hočem videti, — šel bi tudi tedaj, če bi mi plačali samo polovico obljubljene vsote.

Na ta način sem prispel v Rusijo.

Moj načrt je bil storjen.

Hotel sem govoriti s teboj hotel sem uporabiti trenutek, ko bi • te

mogel najti samo. Nameraval sem ti predložiti nalog, po katerem bi grofico pustili na svobodo, prisiliti sem te hotel, da bi ga podpisala ali pa te ubiti s svojim bodalom.

Kmalu pa sem se prepričal, da te človek ne bi mogel najti na samem.

Vladarji niso radi sami, — bojijo se samote, morda nočejo ostati sami s svojimi mislimi.

Blodil sem podnevi in ponoči po tem parku, upal sem, da te bom enkrat le srečal samo.

Toda ti nisi zapuščala svojega dvorca, — in zdelo se mi je že da je moj načrt propadel.

In zopet se mi je slučaj, kakor vedno v mojem življenju, pokazal kot zvestega zaveznika in tovariša.

Slučaj mi je pomagal, da sem prišel do avdijske, kakršne si nisem predstavljal niti v najdrznejših sanjah.

Sedaj sva sama.

Okrog naju so skale in voda, — daleč in daleč ni nobene duše, — nihče ti ne more prihiteti na pomoč, — pod nama je črna gladina, od katere naju ločijo samo tanke stene moje gondole. Katarina, od tu se ne moreš rešiti!

Na delo torej!

Poglej, tukaj je listina, o kateri sem ti prej pripovedoval — podpiši jo!

Poglej, to listino sem dal napisati strokovnjaku, — zato sem potrošil svoj zadnji denar. Tukaj je napisano vse, kar želim.

Tukaj je tudi majhen tintnik, — pogledj, tukaj je tudi pero, — kakor vidiš, sem poskrbel za vse.

Vse je torej tukaj, manjka samo še tvoj podpis in ime temnice, v kateri se nahaja Klarisa.

Povej mi, velika carica, kam si vrgla nesrečno deklico? Kam si jo skrila, da bi je ne videl svet? Kje životari moja ljubljena Klarisa?

Med temi besedami je gondolier vzel iz žepa listino, črnilnik in na-

zadnje tudi pero.

Carica je komaj sledila Gianettinovu pripovedovanju, smisel njegovih besed pa je razumela.

Pred njo je stal človek, ki se je ni bal, ki je imel trden namen osvoboditi grofico Klariso Pineberg, nevarno tekmovalko carice Katarine, mogočne vladarice Rusije.

Katarina je bila prepričana, da ne bo tega človeka nobena stvar odvrnila od njegovega sklepa.

Carica je vedela, da so njegove besede resnične, — ni dvomila, da se bo lotil tudi svojega bodala, če mu ne bo izpolnila njegove želje.

Kljub temu pa ji je branil njen ponos, da bi se uklanila zahtevi navadnega gondolierja.

Kako naj bi bila tako nespametna, da bi dovolila, da bi ubogi gondolier odpeljal njeno žrtev?

Mar je zato poslala Gregorja Orlova z mornarico v Benetke, da bi ji en sam človek odvzel pravico do težko pridobljene zmage.

Ne, Katarina ni imela navade, da bi dala iz rok, kar si je enkrat pridobila.

— Odgovori! — zavpije Gianettino. — Kje se nahaja grofica Klarisa Pineberg?

Carica je še vedno molčala.

— Ah, ti torej nočeš govoriti! — Dobro, pa poslušaj, kaj te čaka! — ji zagrozi Gianettino.

Gondolier se je počasi zleknil na dno svoje gondole, tako da je ležal pred caričinimi nogami.

in čudno, Katarina se ni več balala tega človeka z ognjevitimi pogledi in črnimi kodri, čigar rdeče ustnice so hrepenele po maščevanju in ji govorile o strašnem sovraštvu.

Na Katarinih ustnicah je počival smehljaj.

Katarina je priznala sama sebi, da je le redkokdaj videla tako lepega mladeniča, kakršen je bil ta mladi Benečan.

— Če ne podpišeš te listine, —

reče Gianettino napol glasno, vendar pa čisto mirno, — če mi ne poveš, kje bi lahko našel Klariso, — če ne osvobodiš grofice, — če si drzneš klubovati moji želji, — tedaj vedi, da ne boš prišla več živa na obalo, da ne boš več mogočna vladarica Rusije!

Vidiš, s temi svojimi rokami te bom zadušil, ko pa boš izdihnila svojo dušo, te bom vrgel v jezero.

Tvoje truplo bo ležalo na dnu jezera, ribe pa se bodo gostile s carskim mesom!

Zaman te bodo iskali, na mene pa ne bo padel niti najmanjši sum, — kajti kako naj bi ubogi benečanski gondolier vedel, kaj se je zgodilo s teboj.

Sicer pa bi tudi ne čakal, da bi me ujeli in zaprli, — takoj bi pobegnul, — in zagotavljam ti, da bi jo srečno pobrisal čez mejo.

Premisli torej še enkrat in ne pozabi, da se nahajaš v mojih rokah.

Tukaj je listina, napiši ime temnice v kateri imaš zaprto grofico, — potem pa se podpiši.

— Četudi bi ti povedala ime temnice, bi si kljub temu ne mogel predstavljati, kako izborno sem skri la grofico Klariso Pineberg.

— Ti sama mi boš vse povedala, ddrvrne Gianettino — zagotavljam ti, da mi boš povedala resnico, — kajti tisti, ki se nahaja tri korake pred smrtjo, ne laže!

Katarini se je zahotelo, da bi stvar gnala do skrajnosti.

Zdelo se ji je, kakor bi se igrala s tigrom, s katerim se nahaja v isti kletki.

Takšni prizori pa so ugajali carici Katarini.

— Dobro torej, Gianettino, — reče Katarina, — povedala ti bom, kje se nahaja Klarisa Pineberg. Toda pridi malo bliže, kajti to je tajnost, radi tega ti jo bom zašepetala v uho.

Lepi gondolier je Katarino začudeno pogledal.

Manica:

NI SE JI POSREČILO

Lisica zapazi v bližini zajca in mlaskne jezike:

"Jej no, to bi bil oevrek za moj sestradani želodec!" Ali zajčkove pete ne poznajo šale in stara zvitorepka se pač ne more meriti z njimi. Treba bo poskusiti z zvijačo.

Rjavka tuhta, ugiba, razmišlja — aha — jo že ima!

Urno se zvali v mehki mah in pomoli vse štiri od sebe. Pri tem zavjaka, kakor bi ji pravkar udarjala zadnja ura:

"Zajček — prijateljček! Bolna sem na smrt. Če imaš srce v prsih, pridi bližje in ozdravi me!"

"Sem res radoveden, kako bi vendar jaz zamogel pregnati tvojo težko bolezen," se muza zajček.

"Tako izveš, prijateljček. Zdravnik me je preiskal in ugotovil, da zamorem ozdraviti le tedaj, če poduham živalsko dlako."

"Oho! Potem pa vtakni nos kar v svoj kosmati kožuh," se norčuje navihani dolgoušek.

"Aj, aj, tisto ne izda nič, ker je moj kožuh že ves okužen od bolezni. Tu pride v poštev le dlaka popolnoma zdrave živali. Pridi torej bližje, prosim te! Saj bi sama rada prilezla do tebe, pa se niti premikati ne morem, ah, ah!"

Zajec poredno zavije oči, se zobruncne in pokaže s tačico tja proti robu gozda:

Mladinski kotiček

Golar Manko:

KLASJE ŠEPEČE...

Klasje šepeče in ziblje se v vetru, mak zardeva v sinjem tam žitu, v travi srebrni se rosa poletna, polje umilo se v jutranjem svitu.

Žito zlati se, koplje se v soncu, mak je pobožal drobno plavico, slak radoveden na oves je splezal, bratce iskal je med sinjo pšenico.

Sonec kot vitez v škrlat je odeto, zlate pramene v lase si spleta, potlej pa vozi v zlato kočiji — v žarke je rožna poljana objeta.

"He — hej! Pravkar vidim prihajati lovca s svojim velikim psom. Dlaka tega kužeta je gostejša in še enkrat daljša od moje. Po tem takem bo zdravilni učinek gotovo izdatnejši, če vtakneš tvoj bolni smrček v njegov kožuh. Čakaj, takoj ga pokličem."

Kakor bi ji treščilo v pete, poskoči lisica kvišku in se zapraši v šumo.

Zajec se pa roga za njo. "Čudovito moč mora imeti pasja dlaka. Samo omenil sem jo in že si, zvijačna rjavka, hipoma ozdravela!"

PESEM POLJSKEGA OTROKA

Naš ljubljeni oče je v vojno odšel in Bog ve, če kdaj se bo vrnil, ljubezni se nikdar take ni razgrnil, nikoli poprej še tako ni ihtel.

Za roko je vsakega toplo prijel, potem nas na čelo poljubil; nazadnje še mater je bolno objel — pokazal nam vsem je, kako jo je ljubil.

Zdaj sleherni molimo k Bogu večer, da spet bi domov se povrnili. — O, žalostno je, ko ne vlada več mir, ko svet se je z vojno, s sovraštvom [ognil...

Manko Golar:

PESEM O POLŽU

Ob viru pod jelšo zeleno, ko soncu zardelo jelice, polž svojo napreže kočijo in zdirja v vesele gorice.

Tam čaka ga družba mogočna, iz daljnih pokrajin je zbrana, in kmalu prične se gostija v čast modrega polža-župana.

Ponosno je nosil rogove, saj težka je služba vladarja, iz čašic nalival je roso, nad njim se je zlivala zarja.

Vsi pili iz cvetnih so vrčev in gledali v sinjo vedrino, a sonce je radosti polno vozilo se v tiho planino.

Zrela učenka

Mali Emil, učenec tretjega razreda, je napisal součenki Anici pismo:

"Draga Anica, rad Te imam, poroči se z mano. Emil."

Anica mu je takoj odgovorila: "Dragi Emil, ne morem Te vzeti, doma nas je že dovolj otrok! Anica."

OD DOMA

Kaj zadnjič te planinski svet dojemal solzni moj pogled kaj zadnjič gore se smeje, ko tuge polno je srce?

Tu leta sročje so mi tekla, mladosti leta jasno svetla; tu mili moj je rodni kraj, tu sreče moje bil je raj!

A prišel dan je, dan slovesa se razmaknila je zavesa, življenja tajna je razkrita mladostna sreča pa ubita.

Popzdravljene ve visočine, prepadov temnih ve globine; pod holmom hišica domača v mislih k tebi duh se vrača.

Nazaj mi Bog le daj še priti, doma se večkrat zveseliti, ah, saj sem jasnih visočin gora, snežnikov pristo sin! Cundrič Frane, dijak.

Složna sta

Mati: "Toda otroka, ali se morata vedno pripraviti? Ne moreta biti složna?"

Mali Peterček: "Saj složna sva že, mati. Tonček hoče večji kos pogache in jaz tudi!"

Manko Golar:

PESMICA O MAJDI

Ko zvezde so iz posteljice vstale in noč se temna v dalji je zbudila, že sanja Majda v postelji mehki, uspavanko ji poje z gozda vila.

In poje Majdici s srebrnim glasom, o škratkih majhnih bajke ji šepeče, a zunaj se spreha mesečina in zvezdam boža licee blesteče.

Zdaj skozi okno k Majdici se skloni in kodrčke poljublja pridne Majde, in z vilo raja mesečina v noči, dokler za goro biserno ne zajde.

KADAR IŠČETE SLUŽBE

obrinite se na rojakinjo

Berto Cernič

DORREGO 1583 — Gs. Aires

U. T. 54 - 3588

Slovenski stavbenik

Za načrte, betonske preračune in Firmo,

obrinite se do tehničnega konstruktorja

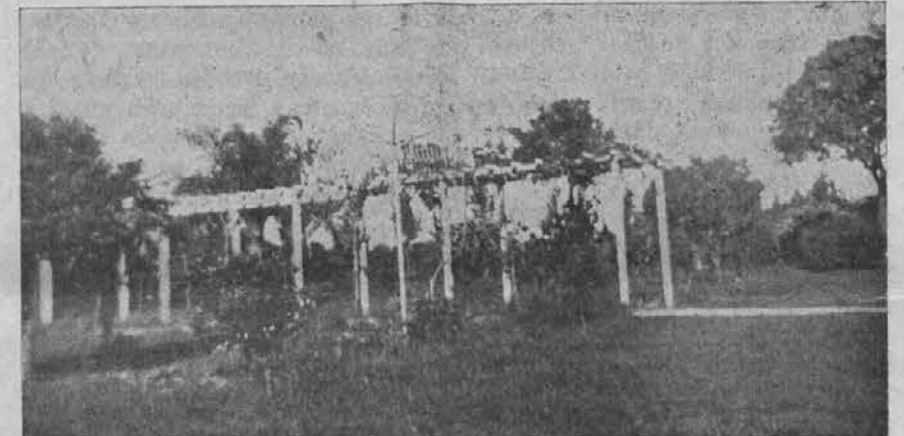
FRANCA KLANJSEK

Marcos Sastre 4363

Villa Devoto U. T. 50 - 0277



Šolsko poslopje v San Antonio de Padua



Del šolskega vrta, v San Antonio de Padua

Čudil se je njenemu miru, ni si mogel kaj, da bi ne občudoval njene hladnokrvnosti.

Ta žena je vedela, da se nahaja sama s človekom, ki se ji je hotel maščevati, kljub temu pa ni trepetala, — govorila je tako mirno kakor da bi se pogovarjala v svoji palači in bi jo obdajale vrste dvorogianettino jo je nehote ubogal in prišel bliže.

Sedaj je ležal poleg nje, bil ji je tako blizu, da so se njena kolena dotikala njegovih prsi.

Gianettino ji približa svoje uho in reče:

— Zašepči mi ime temnice?

Katarina se je sklonila k njemu, tako blizu, njene ustnice so bile čisto pri njegovem obrazu in se ga dotaknile.

Lepi benečanski gondolier se je ves stresel, ko je začutil ta dotiklaj.

Carica položi svojo roko na njegovo ramo.

Gianettino spusti nehote svojo glavo še globlje.

— Gianettino, ti torej želiš, — zašepče Katarina, — da bi vedel, kje se nahaja lepa Klarisa? Bila sem tako predrzna, da sem jo dala pripeljati v Rusijo in jo zapreti v vodno celico Petropavlovskotrđnjave.

— V vodno celico? — Zakaj se ta temnica imenuje tako?

— Ne imenuje se tako temnica, temveč samo celica, v kateri životari tvoja grofica.

Ta celica leži namreč tako globoko, da se nahaja pod reko Nevo, — saj veš, Gianettino, tako se imenuje reka, ki teče skozi Petrograd.

V to celico ne prodre nikdar niti najmanjši sončni žarek, ta celica nima nobenega okna, ker bi sicer voda prodrla vanjo in bi jetnik utonil.

— Utonil? — ponovi Gianettino

zamolklo.

— Da, toda to bi bilo kruto, — nadaljuje carica, — jaz pa nameravam grofico Klariso obdržati samo zaprto, ubiti pa je nočem.

— Samo po sebi umevno je, — nadaljuje Katarina, — da prodre večsah tudi voda skozi zidove, — tedaj se majhna celica hitro napolni z vodo, — tako da morajo ujetniki nekaj časa plavati, — voda pa vedno narašča, — ko pa se jetniki utrudijo, morajo utoniti.

— Če pa kdo slučajno ne zna plavati, — je pripovedovala carica, — je še boljše, kajti takšen ujetnik utone takoj. Strašno je, Gianettino, že marsikateri jetnik je utonil v celici, — žal mi je, kajti je to strašna smrt!

— Strašna smrt! — vzklikne Gianettino.

V naslednjem trenutku pa plane in zavpije:

— In ti si jo vrgla tja? — Katarina, ti jo torej nameravaš umoriti, Klariso hočeš umoriti?!

— Uganil si, prijatelj, — odgovori Katarina in se nasmehne, — ubiti jo hoče mna tihem, njena smrt mora ostati skrita, ne sme dvigniti prahu v Rusiji in v ostalih državah.

— Ha, prokleta, tega ne boš storila! — zavpije mladi benečanski gondolier in plane na carico. — Pri Bogu, Katarina, preprečil bom smrt Klarise Pineberg!

— Kako pa boš to preprečil? — vpraša carica Katarina in se zopet nasmehne.

Ta žena je bila sedaj popolnoma mirna. Katarina ni čutila niti najmanjšega strahu več, zmagoslavno se je smehljala in čakala, kaj se bo zgodilo.

— Ali misliš, Benečan, da bi lahko porušil močne zidove Petropavlovskotrđnjave? Ali jo nameravaš na svojih rokah odnesti iz strašne celice?

— Ne pozabi, dragi prijatelj, da

straži Petro-pavlovsko trđnjavo podnevi in ponoči mnogo vojakov z nabitimi puškami! — Pa bi te bilo škoda, lepi Benečan, če bi teubili!

— Imenuješ me lepega Benečana? — odvrne Gianettino in jo kljubovalno pogleda. — Jaz za tebe, carica ruska, nočem biti lep, — ali slišiš, nočem! Jaz bi rad, da bi me sovražila.

— Toda, če mi kljub temu uga-jaš? — ga vpraša Katarina.

— Tedaj bi se tega sramoval!

Katarina se nasmehne in se nasloni na klop.

Sedaj ni več Katarina samo s strastjo motrila tega mladeniča, ne, sedaj se ji je naselilo v dušo neko čuvstvo, čuvstvo, katerega si ni mogla raztolmačiti.

Ta pustolovščina s tujim gondolierjem Gianettinom jo je vedno bolj zanimala, — Katarina se ga ni več bala.

— Poslušaj, kaj zahtevam od tebe, — reče gondolier in prekriža svoje roke na prsih. — Poslušaj me in si izberi!

Povedal sem ti že, pa ti bom še enkrat ponovil:

— Vzemí pero in podpiši to listino ali pa te bom zgrabil in te vrgel v globino!

Carica ni niti trenutek premišljevala, temveč takoj odgovorila:

— Vrzi me v globino!

— Ti hočeš torej umreti?

— Da! Nič več mi ni do življenja. Pretrpela sem marsikaj, doživela sem takšno razočaranje, da bi mi smrt prinesla rešitev! — Ne odlašaj, gondolier! Zgrabi me in me vrzi v jezero!

— Od tega pa bi Gianettino ne imel ničesar.

Če bi zares ubil carico, bi bila Klarisa za vedno izgubljena.

svoje oči.

Sedel je h Katarini na klop in začel zopet govoriti.

Sedaj pa ni več govoril kakor prej, ni ji grozil, ni govoril s ostrim glasom, temveč mirno, proseče in nežno, — Katarini se je zdelo, da posluša nežno godbo.

Katarina ga je poslušala, v njenih prsih pa se je nekaj streslo.

— Bodi usmiljena, velika carica! — zašepče Gianettino. — Poglej, ti si srečna, podnevi ti sije solnce, ko pa leže na zemljo noč, ti svetijo zvezde na nebu, — zakaj hočeš onesrečiti bitje, ki ima iste pravice do življenja kakor ti?

Katarina, osvobodí Klariso in dovoli nesrečnici, da odide iz te države.

Prisegam ti, da Klarisa nikdar več ne bo prekrižala tvoje poti, — nikdar več ne bo snovala zarote proti tebi.

Gianettino umolkne. Katarina pa zašepče:

— Govori še naprej, Gianettino! Nikdar še ni glas nobenega človeka tako deloval nanjo kakor Gianettinov.

— Carica, podpiši to listino, — ji pravi Gianettino. — Klarisa Pineberg bo potem svobodna.

Rešila boš svojo žrtev, s tem pa boš storila dobro delo, za katero te bo Bog nagradil.

Povej mi, Katarina, ali boš osvobodila Klariso? Če pa je ne osvobodiš, boš umrla!

— Naj bo, umreti hočem! — vzklikne Katarina, njen glas pa je drhtel. — Ne mudi me več, gondolier, končaj!

Carica vstane, — gondola se zaziblje pod njenimi nogami.

Gianettino skoči.

— Sama si tako hotela, — zavpije Gianettino, — naj bo, sedaj moraš umreti!

Gianettino objame lepo ženo, si jo privije k sebi in jo postavi na rob

gondole.

Še samo majhna kretnja in Katarina bi bila omahnila v jezero.

Tudi Katarina ga je s svojima rokama objela, kakor da bi ga hotela potegniti s seboj v globino, — držala sta se tako trdno, da sta se njujni telesi stiskali drugo k drugemu.

Tako sta stalj nekaj trenutkov prsi ob prsih, telo ob telesu, čelo pri čelu, potem pa...

Zasliši se pridružen vzklik. To pa ni bil krik, ki se izvije človeku iz prsi, ko nenadoma zagleda smrt pred seboj!

Tokrat ni vzkliknila carica Katarina, temveč mladi Gianettino, benečanski gondolier.

To ni bil krik groze in strahu, ni bil krik sovraštva in maščevanja, — ta krik je govoril o občudovanju in nepričakovani sreči.

Gianettino je naenkra začutil njene ustnice na svojih, — zagomazelo mu je po vsem telesu.

— Carica, — zastoka Gianettino in nasloni svoj obraz na Katarinino ramo, — carica, kaj delaš?

— Kaj delam, lepi gondolier, — se zasmeje carica Katarina, — poljubljam te!

Katarina ga je poljubljala brez prestanka, Gianettino pa se ni branil, oba sta omahnila na klop.

Valovi jezera so tiho šuštili in se zaganjali ob gondolo, — o tej noči bi lahko marsikaj povedali.

— Ali me ljubiš? — zašepče Gianettino. — Oh, ljubi me, ljubi, prekrasna carica, potem pa me ubij, če me hočeš?

— Da bi te ubila? — Saj jaz sem srečna, lepi gondolier, neskončno srečna, da si moj!

Na tihem jezeru je bilo slišati še marsikateri poljub in sladki vzdihlaj, potem pa je zopet zavladala tišina, — tišina!

Mogočna ruska carica Katarina je zares slavila svojo prvo beneško noč.

(Dalje prihodnjič)